

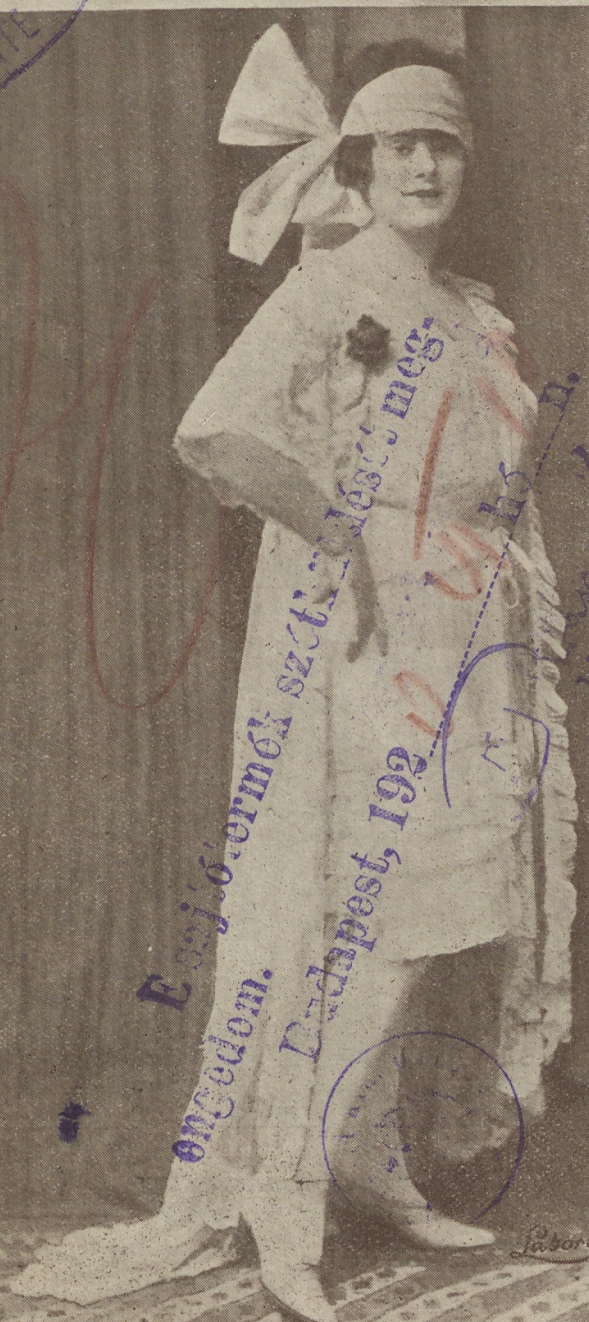
51653

SZÍNHÁZI VILÁG

SZERKESZTI: BALASSA EMIL

1903. JÚN. 10.
ÁR. 5 K.

188.

Ez a gyermek színházban meg-
szállt.
Budapest, 1920. május 15. n.

kir. ügyész.

László félt.

HARASZTHY MICI
A Berliini Kert vendégművésznője
Egyes. szám ára 5 Kor.

BERCZELLY MAGDA
a debreceni társulat művésznője

(Keringőszerelem)

(Labori felvétele)

1920. JUNIUS 13.

I. ÉVFOLYAM.

20. SZÁM.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., LIPÓT-KÖRUT 1.

Telefon: 132-19 és 125-96.

Felolős szerkesztő: BALASSA EMIL

Rettegés az ősztől.

Irta: Ráskai Ferenc.

ki csak egy kicsit is ösmerős a kuliszák világával, meg az igazgatói irodák hangulatával, az jól tudja, micsoda riadalom van a cigánysoron. És osztóznak e riadalomban a szerzők, a darab-fordítók, általában mindazok, akik a színházakból élnek.

És e riadalom nem a mostani napokra vonatkozik, melyekben a színházlátogató kedv. különösen a ligeti periferiák felé, végzetesen megcsappant. Végre is ebben a szezonban mindenki mindennel leszámolt. Az idei szezon eleitől kezdve az ő mindenféle mizeriáival a leghullámzóbb konjunkturák szezonja volt. Kiki úgy számolt ezzel a szezonnal, melyet ha kilehet birni, el lehet viselni egyáltalában, már minden rendben van.

A színházak körüli riadalom, melyről szólunk, egészen más természetű. Ez a riadalom nem a jelen miatt van, hanem a jövő miatt; az egészen közeli ősz miatt. Rettegés az őszi szezonról, ez a hangulat lett urrá színházak, kabarék, mozik körül.

Ugy veszik ezt a mostani szezon, mint amely a ránk kényszerített békével lezárja hat évnek minden mizeriáját. És úgy szeretnék tekinteni a szeptembert, mint a régi, hat év előtti időeknek beköszöntését. Szeretnék, de nem merik, mert valami

egészen furcsa logika folytán az a vélemény, hogy 1920 szeptember lesz az az idő, amikor végleg hanyattvágódik a jó értelemben vett színházi konjunktura és vele együtt egész sor vállalkozás. Ezt a logikát jól ismerjük. A háboru legkezdetétől a háborus hat év minden egyes szezonjának végén felbukkant és megjósolta, hogy no de most már a legközelebbi őszi igazán, végérvényesen el kell következnie a színházi krachnak. És éppen ennek hatása alatt színházi-direktor, kabaré-direktor, mozi-direktor a legnagyobb kétségbeeséssel nézett a legközelebbi szezon felé. Csakhogy nem lett semmi különösebb baj. Krach pláne nem. És ezzel korántsem azt a bizonyos logikát akarjuk nevetségessé tenni. Annál kevésbé, mert hiszen éppen ennek az ijesztő logikának köszönhető, hogy semmi baj se lett. A megijedt direktorok ugyanis kétségbeesésüknek arányában iparkodtak minél jobbat nyújtani úgy színészek, mint műsor dolgában; amit aztán a közönség busásan honorált.

Nem kell tehát tragikusan venni a mostani riadalmat sem. Ha most különösen nagy a rettegés az őszi szezontól, annál inkább belefekszik majd minden direktor az új szezon megcsinálásába. Színész, szerző annál jobb szerződést kaphat, annál kaposabb lesz.

És végezetül, ha igazán jót kap a közönség, ingét is odaadja, csak hogy színházba mehessen. Pedig most egy ing legalább is háromszáz korona.

Látogatás Don Michele Fletánál.

— Olasz tenorista, aki spanyol. —

armadik emelet, 62. szám, József főherceg szálló. Egyszerű kis szoba, itt lakik Michele Fleta, az olasz stagione legnépszerűbb művésze. Délben mentem fel hozzá, még ágyban találtam, én ébresztettem fel, amit bizonyára sohasem fog nekem megbocsátani. Nagynehezen felöltözködött, jobban mondva a hálóingére esőköpenyt húzott, álmosan a kanapéra ült és beszélt hozzám hol olaszul, hol spanyolul és természetesen nem értettük meg egymást, mert én nem tudok olaszul, még kevésbé spanyolul. Fleta kedves felesége mentett ki a zavarból, ő beszél franciául és folyékonyan tolmácsolta beszélgetésünket.

Meglepetten hallottam, hogy ez a nagyszerű olasz énekes nem is olasz, hanem — spanyol származású. Saragozában született, Barcelonában tanult és Barcelonában lépett fel először az *Aida*-ban, husz éves korában, három évvel ezelőtt. A híres Fleta ugyanis csak huszonhárom esztendő. Délceg termetű, lángolószemű fiatalember, az arca kedves, barátságosan mosolygó. Igazi spanyol színész, csupa temperamentum, csupa tűz. A beszéde egészen asszonyos, lágy, meleg, olyan mint mikor énekel.

— Első fellépésemkor — mondja, — ott volt *Alfonz*, a spanyol király. Nagyon tetszettem neki és rögtön ki is adta a parancsot, hogy nem vagyok katonaköteles. *Egyetlen sorozáson sem kellett megjelennem*. Gyakran kellett felmennem az udvarhoz és énekelnem a királynak. Mindig nagyon jó volt hozzám.

Nagy szeretettel beszél Fleta a spanyol királyról.

— Jó ember — mondja — és szereti a művészeket.

Fleta büszke a spanyol királyra. A

EDUARDO GRANELLI
az olasz stagione karmestere, aki-
nek saját szerzeményével is nagy
sikere volt Béssben.

királynéra azt mondja, hogy ő a legszebb asszony a világon, — természetesen Fletáné kivételével.

— Spanyolországból — folytatta — *Triesztbe* kerültem, a *Theatro Verdibe*. Triesztben nagy sikereim voltak, nem is akartak onnan elengedni. Triesztben is Braidáékkal voltam, velük mentem tovább Bécsbe. Bécsben voltak a legnagyobb sikereim. A bécsiek nagyon szerettek, szépen irtak rólam...

Flétáné hozzáteszi:

— Nagyon népszerűek voltunk Bécsben...

Fleta boldogan folytatja:

— A bécsiek kedvesek voltak hozzánk. A bécsi sikereimre büszke vagyok, mert hallom, hogy a bécsi igen szigorú közönség. Majd szétszedtek bennünket.

— Budapestre igazán kíváncsi voltam. Eddig nem sokat hallottam Budapestről és így meglepett ez a hatalmas kultúrájú város, a legjobban pedig a Városi Színház lepelt meg, ilyen nagy színházat még nem láttam.

A repertoárja iránt érdeklődöm.

— *Aida*, *Tosca*, *Parasztbecsület*, *Bajazzók* és csaknem minden olasz opera. Éneklek *Lohengrint* is. *A lírai operákat jobban szeretem mint a drámaikat...*

Itt felkelt Fléta. Erőszakkal meg akart kínálni valamivel. Egészen szerencsétlen volt, mert nem talált semmit. Biztosított, hogy ha majd legközelebb felmegyek hozzá, ad csokoládét.

Őszinte szeretettel beszélt a budapesti közönségről. Azt mondja, hogy a budapestiek épen olyan temperamentumosak, mint a spanyolok. Ezt a tapasztalásból következteti, mert csak Pesten és Barcelonában tudnak igazán tapsolni. És áradozott, hogy ő mennyire szeret bennünket, mert ő nem olasz, ő spanyol, ő semleges volt a háboruban és hogy a spanyolok mind szerették a magyarokat. Emlékszik, hogy a spanyol király egyszer itt járt Pestem, és a spanyol újságok akkor megírták, hogy pestiek milyen hatalmas diadalkapukat építettek Alfonz király tiszteletére.

Azt mondja Fleta, hogy a pestiek mind nagyon gazdagok és megelégedettek lehetnek, mert szépen öltözködnek, mindig viccelnek és nevetgélnek, hogy Pest nagyon boldog város lehet.

Csak azt nem tudja megérteni Fleta, hogy az utolsó felvonás után, — sőt még a függöny legördülte előtt is a pestiek felugrálnak a helyükről, — és rohannak ki a színházból. Ezt nem tudtam neki megmagyarázni, mert ezt én sem értem. Elmondja még Fleta, hogy a pesti turné után visszamegy Bécsbe és lehet, hogy éves szerződést köt; több helyre hívták már.

Elbucsuztunk. Bucsuzóul bemutatja nekem a kis Fletát, akire még a hangjánál is büszkébb. A kis Fleta drága négy hónapos baba, aki abban különbözik a nagy Fletától, hogy pólyában van és még nem tud énekelni. . .

Faragó Sándor.

Muszáj nevetni!

Irta: **Vajda Ernő.**

Két bohózatot játszanak most Budapesten. Mint ahogy a mozifilmek halhatatlan alcíme mondja: „muszáj nevetni” a publikumnak, ha végignézi őket. De még jobban muszáj nevetni a színház-történelem böngészőjének, a kulturhistóriai kuriózumok bogarászójának, ha végiggondolja ennek a két bohózatnak a sorsát, színrekerülésüknek, pályafutásuknak és írójuknak hihetetlen és mégis igaz történetet. Az egyik bohózattal — *A hálókocsik ellenőrével* — a Vígsházban kacagtatják az embereket. A másik: *Charley nénje*. A budai színpadon muszáj nevetni rajta. Mind a két bohózat elnyühetetlen. Nemzedékek kacagtak rajtuk könnyezésig és nemzedékeknek muszáj még nevetni hasizomfájásig a bolondos, öreg és mégis örökfiatal tréfákon. És ennek a két öröksikerű, évtizedek óta biztos bohózatnak a története egyuttal a legpopolirabb szatirája, legcsufondárosabb bohózata a színháznak és a sikernek.

Alexandre Bisson, a *Hálókocsik ellenőrének* szerzője, kétségkívül legnagyobb sikerű bohózatírója eddig az emberi nemnek. Rengeteg bohózatot írt és e bohózatok közül egyetlen egy sem bukott meg soha, ellenben előadások százait és ezreit érte meg mindenütt valamennyi. És ezekkel a csalhatatlan sikerű bohózatokkal az történt, hogy kevés híján egy se kerül közülük színpadra soha. Alexandre Bisson csöndes kopott kis francia hivatalnok volt, aki esztendőig járta alázatosan a párisi színházak igazgatói irodáit. Szépen bekötött szindarab-kéziratokat hozott, a darabokat átvették tőle, eltették és nem olvasták el. A derék dilettáns drámaíró nem csüggedt. Otthagytá darab-

GUSTAV KADELBURG

„Az aranykakas” szerzője (Tuszka rajza)

jait a színházaknál és egyre irt szorgalmasan tovább. Amint készen volt egy új darab, elvitte egy színházhoz. Átvették, eltették, nem olvasták. Miután pedig a titkos drámaíró nagyon szorgalmas volt, a darabok egyre szaporodtak és egyszer csak több lett a darab, mint ahány Párisban a színház. Nem baj. Minden színháznál volt már benyújtott, de el nem olvasott darabja Alexandre Bisson titkos drámaíró urnak. Újra kezdte hát a színházakat. Most már több el nem olvasott darabja volt egy-egy színháznál. És így ment ez évekig. Egyszer aztán valami kis egyfelvonásos színházban megbukott egy darab, nem volt kéznél éppen más, hát előadták isten kegyelméből — és csak úgy félolvasatlanul — a makacs drámaírónak egy kis bohóságát. A bohóság Páris szenzációja lett, egyszerre minden színház rájött, hogy hiszen neki is van darabja Alexandre Bisson urtól és a dramaturgok lomtárából évtizedeken át kerültek a világsikerek ragyogásába Alexandre Bisson bohózatai. Ez Bisson története. Muszáj nevetni,

De hátra van a *Charley nénje*. Ez az angol bohózat a világnak eddig legnagyobb sikerű prózai szindarabja. Többszer került színre a világ minden színpadán, a többszert nem egy-két ezernek véve, mert hiszen csak Berlinben ezren felül volt az előadások száma már huszonöt esztendővel ezelőtt. Angliában, Franciaországban, Amerikában, minden világvárosi színpadon többszerzésű szériest csinált ez a naiv és példátlanul egyszerű helyzetkomikumu bohózat. Irta pedig ezt a világsikert *Brandon Thomas*, aki is a megírás után végigházelta darabjával az összes angol és francia színpadokat. És visszakapta a kéziratát minden színháztól. Az angol és francia színgazdátok egyöntetű, csálhatatlan véleménye a „*Charley aunt*” című titkos drámaírói műről ez volt: Előadhatatlan! Végre a szerző egy barátjának, egy bőrzeügynöknek a költségén adták elő istenneki-kegyelemből az örök bukásra ítélt ostobaságot, amelyből a világ minden színpadán a legnagyobb siker lett. Ez a története a *Charley nénje* című bohózatnak, amelyet nem kisebb ember, mint *Gustav Le Bon*, a nagy francia tudós, a tömegpszichológiai nemismerés és a külön színházi lélektan legcsodálatosabb esetének tart. A legbiztosabb bukásnak tartotta mindenki és a legbiztosabb világsiker. Muszáj nevetni.

És ha elgondolom, hogy mindezek elolvasása után most hány titkos drámaíró veszi el nem olvasott és visszaütött darabja ezer előadását holtbiztosra, akkor muszáj csak igazán nevetni.

Kerner István az operaház jövőjéről.

égre dülőre jutott az Operaház hónapok óta húzódó válsága.

A kultuskormány azzal kezdte meg az operai állapotok konszolidálását, hogy ifj. Wlassich Gyula bárót kinevezte kormánybiztosnak. Wlassich báró annak idején nyilatkozott a *Színházi Világ*-nak és nyilatkozatában azt mondta, hogy csak két feltételének elfogadása esetén hajlandó elvállalni a kormánybiztosságot; az első feltétel, hogy a kormány *anyagilag fokozottan támogassa* Operaházunk céljait, a másik feltétele: *Kerner*.

Wlassich báró megvalósította programjának e két fő pontját és visszahozta az Operaház főigazgatói székébe az arra legérdemesebbet, *Kerner Istvánt*. Kerner neve biztosíték arra nézve, hogy az Operaházban most végre komoly munka kezdődik és hogy nem kicsinyes intrikák fogják irányítani dalszínházunk ügyeit. Kerner európai látókörű ember, aki nemcsak mint karmester elsőrangú, hanem mint adminisztrátor is.

Felkerestük a főigazgatót, aki a következőket mondta munkatársunknak:

— Abban a meggyőződésben vettem át újra az Operaház igazgatását, hogy ott folytathatom, ahol abbahagytam és remélem, hogy sikerül majd az Operaházat régi nivójára emelnem. Engem egyedül *művészi célok* vezetnek. Már dolgozom a jövő szezón előkészítésén, amely remélem ismét a régi fényében fogjabemutatni az Operaházat.

— Terveim még nem alakultak ki egészen, ezekről korai lenne most beszélnem. Mindenben a *zeneművészeti tanács*sal karöltve óhajtok eljárni.

— Mint minden újáépítésnél, így az Operaháznál is csak a fokozott munka segít. Rengeteget kell dolgoznunk, hogy az Operaházat méltó színvonalra emeljük. Fontosak az anyagiak is, hogy a *kórus és a zenekar igényei kielégíttessenek*. Úgy hiszem, hogy a lankadatlan munkának, amelyből mindenki kiveszi részét, akinek az ügyek intézésében része van, nem maradhat el az eredménye. Egyelőre ez a programom, remélem, hogy legközelebb már művészi programomról is bőven nyilatkozhatom.

KERNER ISTVÁN, az Operaház főigazgatója.

Németh Juliska

olaszországi utjáról, az olasz színházakról
és az olaszok magyar-barátságáról.

Öbb hónapi távollét után Németh Juliska a napokban hazaérkezett Budapestre. Felkerestük a művésznőt Sütő-utcai lakásán; hogy interjút kérjünk tőle a *Színházi Világ* számára. Amikor beléptünk hozzá, nagyon csodálkozott, nem tudta megérteni, hogy honnan tudjuk megérkezését. A kanapén fekszik és mosolyogva beszél a napsugaras Olaszországról. Kis fia ott ül a kanapé lábánál és áhitattal lesi szép mamája szájából a szót.

— Három hónapig voltam távol Budapesttől — mondja Németh Juliska, az ő kedves, közvetlen hangján — és a legnagyobb megrökönyödésemre hallok, hogy itt már a legbolondabb hírek terjedtek el rólam. Az egész tüzhálalomból annyi az igaz, hogy Olaszországban vakbélgyuladást kaptam, amit rögtön *meg kellett operálni*. Operáció után pedig a szokásos melegítő üvegeket rakták az ágyamba. Hogy-hogy nem az ápolónőm ügylésszik nagyon jót akart nekem és tulságosan meleg üvegeket dugott a takaróm alá, amitől azután a lábamon égési sebeket szenvedtem, de most már rövidesen rendbe jövök.

— Hogy merre jártam? Istenem, nagyon nehéz ezt így hirtelen elsorolni. . . Voltam Nápolyban, San Remóban, Rómában, Velencében, Bolognában, Génuában, Pármában, Veronában és mit tudom, hogy hol még. Autón bejártam a volt hadszínteret, az Isonzót, a Piavet, ahol még minden úgy van, mint a háboru alatt. Az olasz kormány most kezdi ezeket a helyeket rendbehozatni. . .

Megkérdeztem, hogy kikkel találkozott magyarokkal odakint.

— Alig néhány magyar ismerősömmel találkoztam, mert hiszen én folyton utaztam, összecsavarogtam az egész Olaszországot. Milanóban *Farkas Toncsival* találkoztam, aki ott a legnagyobb olasz filmgyár starja, olyan horribilis fizetéssel, amilyenről mi magyar színészek itthon nem is álmodhatunk. Olaszországban a legkisebb stagionénál a legutolsó énekesnő is *száz lírát kap esténként*. Hugom, Németh Toncsi Genovában van egy operett stagione-nál, ahol *esténként ötszáz lírát* fizetnek neki.

— Rómában Herczeg Gézával találkoztam. Viszajövet pedig Bécsben Medgyaszay Mimivel és Vámos Árpáddal hozott össze a véletlen.

Megkérdézem, hogy nem szeretne-e még a nyár folyamán fellépni.

— Nem, — feleli határozottan — most kipihenem a nagyszerű ut fáradalmait. Ősszel pedig egy olyan szerződést szeretnék, amely lehetővé tenné, hogy Budapestén és Olaszországba játszhatnék felváltva. Nagyon gyakram voltam színházban. Rómában megnéztem Emma Grammaticát, a leghíresebb olasz drámai színésznőt. „Pygmalion“-t játszotta és szinte határtalan volt az örömöm, amidőn az olasz színésznőt összehasonlítottam a mi utólérhetetlen Varsányinkkal, aki sokkal-sokkal jobb, mint a híres olasz tragika.

— Mit beszélnek Itáliában a magyarokról? — kérdezem a művésznőt.

— Igazán, nem tudok kifejezést találni az olaszok magyar barátságára. Nagyon szeretnek bennünket Itáliában. Rómában egy előkelő társaságban Nittivel találkoztam és a nagy olasz államférfi igen kedvezően nyilatkozott a magyarokról. „A magyarok, mint ellenség is mindig nagyon szépen viselkedtek” — mondta nekem a miniszter elnök — „és Olaszország mindig segíteni fogja Magyarországot”.

Miután ezzel Németh Juliskától komoly politikai nyilatkozatot is kaptam, épen ideje volt, hogy véget szakítsam a hosszú interjunak, amit már a művésznő kis fia különben is unni látszott és a végefelé már azzal foglalkozott, hogy mamája karjáról lecsatolta a karpereceket, hogy azokat aztán újra felszatozza.

(Ia.)

NÉMETH JULISKA

„Keringőszerelem“

— A debreceni színház bemutatója a Fővárosi Orfeumban. —

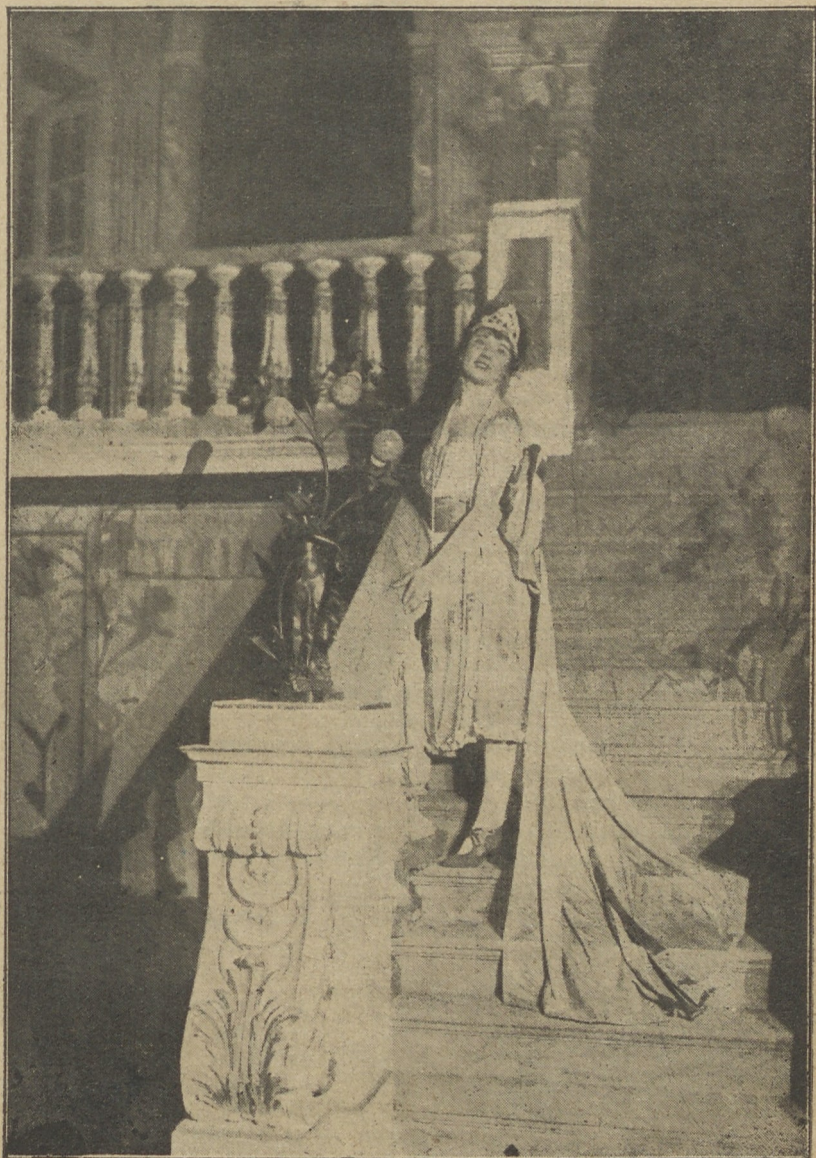

orró estéjük volt szombaton este a debrecenieknek, akik bemutatták *Granichstätten* Brunó bájos operettjét, a „Walzerliebe“-t, amelyet diadalmas külföldi pályafutás után „Keringőszerelem“ címen Pestre hozott a debreceni társulat. A téli bemutatók hangulatából nem hiányzott semmi sem ezen az estén. Meg kell állapítanunk, hogy Heltaiéknak ismét igen nagy sikerük volt. Az előadás nivós és stilusos volt és újból beigazolódott, hogy a társulat megállja helyét a pesti színházak sorában. A debreceniek hamar érték el ezt az eredményt, hamar hódították meg a pesti közönséget, amely immár szeretetével fogadta őket. A debreceniek kitűnő társulata méltó minden elismerésre, a Fővárosi Orfeumban komoly munka folyik, melynek nagyszerű eredménye a szombat esti bemutató.

Bodánszky ötletes és mulatságos szövegét, maga az igazgató, *Heltai H. Jenő* fordította magyarra. Mulatságos és frappáns ötletekkel tarkította fordítását, melyek állandó derűltsgben tartották a bemutató közönségét. A darab meséje fordulatosabb az átlag operett szövegeknél. Egy fiatal gróf a bálon megpillantja a fekete dominót, persze rögtön beleszeret. A fekete domino eltűnik. A gróf apja feleséget talál a fiának és nyélbe akarja ütni a „partie“-t, de a völegényjelöltnek nincs kedve ehhez a házassághoz, mert szívében kitörülhetetlen nyomokat hagyott a fekete dominó. Az inasa, aki különben nőimitator, menti meg a helyzetet, a fiatal gróf feleségének mondja magát az öreg gróf előtt, aki eláll a tervezett házasságtól, hiszen a fiának nem lehet egyszerre két felesége. Persze kívül, hogy az apa jelöltje és a fekete domino ugyanaz; az inasnak végkielégítést adnak és a fekete dominót a fiatal gróf elveszi feleségül... A közönség sokat nevetett a darab kitűnő helyzetein.

Honthy Hanna, a debreceniek fő büszkesége ismét rászolgált azokra az elismerésekre, melyekkel a pesti sajtó fogadta őt. A primadonnának abból a ritka fajtájából való, akik nemcsak nagyon szépek, hanem énekelni is tudnak. A fekete domino szerepében finom, kedves jelenség volt. Sok taps kísérte temperamentumos tánc-számaikat is. *Járay Sándor*, a bonviván, jóhangu és elegáns színész, aki máris népszerű lett Pesten. *Várnay László* az inas szerepében brillírozott, harsogó derűltsg kísérte minden mozdulatát. Bátran elmehetne nőimitátornak is. *Szabó Gyula* az öreg gróf szerepéből csinált egy kedves, derűs figurát, nagyon kómius jelenség volt. A szép *Berczelly Magda* a szobalány hálás szerepét játszotta el kedvesen, sok bájjal. Különösen tánc-számaival ért el szép hatást.

A korus, a zenekar, Földes Dezső ötletes rendezése és minden egyéb hozzájárultak ahhoz, hogy a „Keringőszerelemnek”-nek szép sikere legyen Budapesten is. A táncokat Geiger táncmester tanította be. Minden táncszámot megismételtette a közönség. Ezzel az előadással férköztek közel egészen a debreceniek Budapest közönségének elismeréséhez és szeretetéhez.

HONTHY HANNA a „Keringőszerelem”-ben

„A hattyuprémes nő“.

Mindenki lenge ruhában
jár a kánikulában . . .
De ismerek egy nőt — akit majd látsz itt,
amint a legforróbb nyárban
sincs melege
és a Vigszinházban
vastag hattyuprémben játszik. . .

Tapolczay.

Kimentem multkor a Városi Színházba
és megkértem szépen
jó Tapolczait;
hogy alábbi szenzációs rimem kedvéért
hozza rendbe a Városi-Színház
kóta polcait. . .

Sigismondo.

Mondá nekem egy igazmondó;
hogy ha otthon dirigál
Az olasz Sigismondo
Partitúrát sosem használ . . .
De most felhasználta egy partitúrát! . .
Mert, hogy pénzt keressen — a stagionével;
rendezett egy Dunaparti turát. . .

(- gó - dor.)

Szemtelen Éva pletykálta,

de én úgy tudom, hogy nem is pletyka, hanem komoly valóság, hogy Bekker Baby, a kedves és tehetséges moziszinésznő szombaton házasságot kötött Zichy Ede gróffal.

— Es most már visszavonul a színpadtól?

— Dehogy! Továbbra is működni fog a filmen, sőt legközelebb már meg is kezdődnek a felvételei egy új darabból. Ha már éppen filmről van szó, tudok egy-két érdekes ujságot.

— Nos?

— A bécsi Sascha filmgyár egy délamerikai expedícióra készül. Buenos-Ayresbe utaznak, hogy ott több filmet vegyenek fel és ez bennünket annyiban érdekel, hogy a gróf Sascha vezetésével elinduló expedíciónak tagja többek között Kertész Mihály, a Sascha főrendezője, továbbá Kertész Mihályné, aki Lucy Dorainne néven játsza a Sascha darabjainak főszerepeit és egy fiatal pesti filmszínész, Petrovics Szvetozár, aki jelenleg még a Starnál van, de már a Saschához szerződött.

— És mikor utaznak ezek Amerikába.

— Körülbelül egy hónap múlva. Előbb még Bécsben felveszik az

RAJNA ALICE és HARSÁNYI REZSŐ
(A báróné levelei) (Labori felvétele)

„Amerika Cézárja“ című filmet, amely Méray Horváth Károly ismert regényéből készült s amelynek felvételi költségeire a Sascha-gyár három millió koronát irányzott elő. Ha már a külföldnél tartunk, azt is elmondom, hogy Korda Sándor a Corvin filmgyár volt igazgatója, aki most Bécsben van, elszerződött Rómába rendezőnek és a külföldiekről jut eszembe, hogy Huszár Puji még mindig Bécsben kabarézik, de hetenként kétszer át-rándul Pozsonyba és ott is fellép...

— És mit csinál Bécsben „Az ezüst sirály“ expedíció?

— Az ezüst sirályék nagyszerűen érzik magukat Bécsben. Különösen Kosáry Emmi, akit úgy ünnepeinek, mint egy eleven csodát. Egész cikkeket írtak róla a bécsi lapok.

— Hallom, hogy Fedák Sári is külföldi turnéra készül.

— Igen, még pedig Amerikába. Augusztusban akar elutazni, nem víz magával saját társulatot, hanem az amerikai magyar társulatnál fog vendégszerepelni s eljásza minden magyarlakta amerikai városban a „János vitéz“-t, sőt még egy-két más darabot is.

— Ki utazik el még?

— Szó van arról, hogy Szamosi Elza külföldre szerződik. A múlt héten utazott el Bánhidy Ilona Párisba, ahonnan Olaszországba utazik és később az Északi tengerre, szóval egy kis világkörüli sétára. Párisból érdekes levél érkezett a minap Pestre.

— Ktől?

— Guerra Miklóstól, az Operaház volt ballettmesterétől, akiről az a hír volt elterjedve, hogy a háboruban a fronton elesett. Most évek múltán Párisból írt levelet Pallay Annának, az Opera táncművésznőjének és közölte, hogy nemsokára Budapestre jön.

— Most már mondjon valamit az itthonlevőkről.

— Az itthonlevők között kevés a pletyka. Góth és Góthné a nyár folyamán a Fásor Kabaré-ban fognak vendégszerepelni...

— Hallottam, hogy a Fásor Kabaré legujabb és máris legnépszerűbb művésznője, Vidor Zseni férjhez megy.

— Lehet! Nem biztos! Akkor ott kellene hagynia a színpadot, ez pedig nagy hálátlanság volna, mert senkit sem fedeztek még fel Pesten olyan gyorsan és annyi szeretettel, mint a kis Vidort. Aki egy hónap alatt ilyen népszerű tudott lenni, annak kár volna ismét eltűnnie a színpadról.

— Hallom, hogy Antal Erzsinek nagy sikere van a Budapesti Színházban.

— Igen! A „Három a vénlány“ főszerepét játsza úgy, hogy a Városi Színházban sem játszhatná jobban. Azt hiszem, összesen már egy nagy operettszínházban láthatja, tehetségéhez méltó helyén. Van még egy új házasság is a színészvilágban. Egy népszerű író és egy fiatal színész, aki közel áll az Operához, különben azt hiszem, ez csak pletyka, az egészet a Szentelen Elza mesélte a dunaparti korzón, én nem is tudom, honnan veszi.

Kosáry Emmi bécsi sikere.

— Egy bécsi ujságíró beszélgetése a magyar művésznővel. —

„Ez a fiatal szőke aszony olyan szép, hogy Gaby Deslys elsápadna az irigységtől, vagy testvérének nevezné őt...” — ezzel kezdi Karl *Marilaun* cikkét a „Neues Wiener Journal” június 4-iki számában. Igen, ezt mi már tudjuk régen, hogy a mi Kosárynk nagyon szép, de a magyar sajtóban még nem tapasztaltunk ilyen áradozást még Kosáryról sem.

A cikkíró felkereste Kosáryt, aki ezeket mondta a bécsi ujságírónak: „Operett-tevékenységem csak rövidebb vagy hosszabb átmenetet jelent. Eredetileg koncerténekesnőnek képeztem magam és a budapesti Operánál voltam szerződésben, de itt nem találtam megfelelő szerepkört. Az operai gárda meghal, de magát meg nem adja. Vannak ugyanis az operánál nagyszerű kolleganők, akik ha megkapnak egy szerepet, azt éljük végéig nem adják ki a kezükből. A legnagyobb szerepeim csak második szereposztásban kerültek hozzám a pesti Operában... Rendszerint ezt mondták nekem: „Maga még túl fiatal és magának direkt élvezet lehet szerepekre várni, addig míg egyszerű sor kerül magára!”

Elmondja még Kosáry, hogy Berlinben is volt és próbát énekelt Richard *Strauss* előtt nagy sikerrel. Nagy karrier lehetőségei nyíltak meg előtte. Azután visszatért Pestre és férje rábeszélésére elfogadott egy nagyszerű operettszerződést. Ezután még nagy pesti sikereiről beszél Kosáry.

— Ezzel minden megváltozott, — mondja. — Egykori riválisaim is megcsodálták a hangomat, mert már nem voltam versenytársuk nekik.

Ezután a férjéről, *Butykay Ákos*ról beszél Kosáry és elragadtatással emlékszik meg a bécsiek-ről, természetesen nagyon szereti őket...

Nemcsak a „Neues Wiener Journal”, hanem a bécsi sajtó többi organuma is osztatlan lelkességgel ír Kosáry Emmiről, akinek bécsi sikere még pestit is felülmulja.

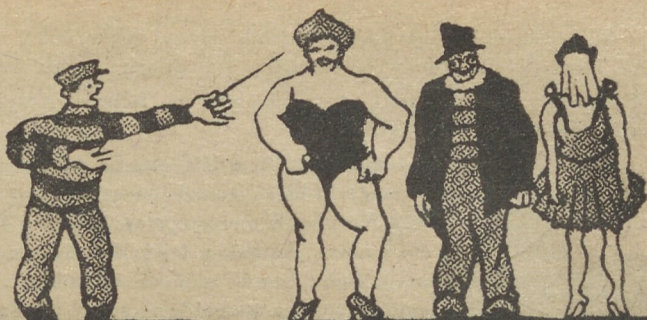

SIMONVI MÁRIA és NAGY MARGIT
(A báróné levelei) (Labori felvétele)

- Halló! Halló! Tegye le kérem a kagylót...
 - Tegye le? Itt Somogyi Nusi beszél!
 - Ne, maga ne tegye le, hiszen már egy félórája keresem ezt a számot. Itt a *Színházi Világ*.
 - Nagyszerű! Végre beszélgethetünk egy kicsit.
 - Tegnap láttuk kint a futballmeccsen. Annyi ember tolongott a tribünön, hogy nem tudtunk a közelébe jutni...
 - Nos?...
 - Most, mint szenvedélyes futballszakértőtől kérdezzük, hogy mi a véleménye a Színészek és Írók futball-mérkőzéséről?
 - Annyit elárulhatok, hogy Gyárfás nagyszerű hátvéd lesz. „Csak a testemen keresztül!” kiáltással biztosan erősen védelmezi majd a színészek kapuját és tekintettel arra, hogy Gyafi a fél kaput egymaga betölti, nem sok reményük van az Írók csapatának.
 - Kint lesz a mérkőzésen?
 - Az csak természetes! Én ugyanis nagy futball-barát vagyok...
 - Akkor viszontlátásra az M. T. K. pályán.
 - Viszontlátásra.
- ✦
- Halló! Itt a *Színházi Világ*!
 - Itt *Faragó Sári*!
 - Jó napot Sári! Mi újság magánál? Hallottuk, hogy felbontotta a Jardinnal kötött szerződését...
 - Bizony, ez tényleg igaz, de nem rajtam múlt, hogy nem tettem eleget nyári kötelezettségemnek.
 - Hát mi baj van tulajdonképpen?
 - Az utóbbi időben nagyon sokat betegeskedtem és tíz hónapig mindennap játszottam az Apollóban, ami nem csekélység.
 - Most mit fog tenni?
 - Pihenni akarok, ez az egyetlen vágyam.
 - Elutazik valahova?
 - Igen. Egyelőre haza, Kaposvárra, onnan pedig egy kis borsodmegyei fürdőre, Tapolcára. Pihenni fogok...
 - Szóval magánozni fog a nyáron? Akkor jobbulást kívánok. Viszontlátásra összel.

Hónatkozás a lizsében Stuart Mariska lefejezésétől a párisi pittáncs rejtelmekig és vissza ! ! ! !

egutoljára diákkoromban voltam a vurstliban. Emlékszem, akkor irkára kértem két forintot otthon és a drága lizsé minden rejtelme nyitva állt előttem, sőt egy jókora csokrot is dobhattam a ligeti primadonna, Bogár Gizi lábai elé. Most minden elmúlt, de ami a legszomorubb, — a brettli-primadónákból is anyaszínésznők lettek azóta.

Kimentünk újra a lizsébe, hogy meglátogassam csupa kegyeletből és kíváncsiságból a régi helyeket. Nem egyedül mentem; velem jött Tuszkay mester is, hóna alatt egy jókora vázlatkönyvet cipelve.

A pofozó-ember tragédiája.

Első utunk a pofozó-emberhez vezetett. A pof-ember ott trónol még mindig a régi helyén, — de óh jaj! rettentő, a feje hiányzik. Rögtön meginterjuvultuk az „erőbódé” néni-kéjét, aki szomoruan, szinte lehangoltan felel kérdésünkre:

— Az emberek a háboru alatt nagyon vadak lettek és lepofozták a pofozó-ember fejét. Most pedig a bőr nagyon drága, nem tudok új bőrt venni a pofájára.

Mi is elszomorodtunk. A pof-ember meghalt!

A világhírű telepatikus csoda.

De a lizsé nem az a hely, ahol egy pillanatnál tovább lehet szomorodni és már új csodák várnak beennünket. Az egyik bódé előtt a kikiáltó egy hadi papírszövetbe öltöztetett medvét táncoltat. Egy láncsal rángatja ide-oda a szerencsétlent, mire a „medve” elég hallhatóan így szól:

— Az anyádat, ne ráncigálj, mer mingyár itt hagyom az egész vacakot...

A kikiáltó nem vesz tudomást a „medve” tiltakozásáról és rémes rekedt hangon csalogatja a hallgatóságot:

— Haha, haha! Höhő, höhő! Hihi! Mi a csoda? Ilyen még nem volt!

Csak tessék közelebb! (Gyerekek menjetek innen) Gye-rünk! Gye-rünk! Tessssék! Tessssék! Itt látható, ma utoljára, ma utoljára, csak tessssék...

Miután már összecsidított egy csomó embert feltárja előttünk, hogy mi látható odabent:

— Ilyen még nem létezett. Ez nem svindli, mindenki meggyőződést szerezhet magának... Itt látható a Stuart Mariska lefejezése, avagy, hogyan fejeznek le egy élő embert. Akinek a fejét láthatja a nagyrődemű közönség, amint beszél és jósol, megmondja a multját, a jelenjét, jövőjét, a telepátikus csoda! (Gyerekek menjetek inné! (Ezer korona jutalom annak, aki a lefejezésnél egy csepp vért felfedez. Tessssék! Kezdődik az előadás! (Gyerekek menjetek inné!) Aztán belesznek mutatva, höhő, hiha, haha, a párisi cigányélet pikáncs rejtelsei, csak felnődeknek... A pikáncs rejtelmek tündérfényes világításban esztétikai és blasztikai mutatványok keretében. (Gyerekek, menjetek inné!) Tessssék! Tessssék! Lehet már! Lehet már! A csejő megadja a jelt, a művészek és a művésznők bevonulnak és az előadásunk megkezdődik... Csak egy korona! Egy koronáért megtudja multját, jelenjét, jövőjét. Tessssék beszél!)

Mi is kíváncsiak voltunk jelenünkre és multunkra és tessék — beszélünk.

Stuart Mariska lefejeztetése.

A pénztár előtt egy jóakaratu és jószívű bácsi figyelmeztetett bennünket, hogy a medve nem igazi és bent levetik a ruháját. Már kezdtem hinni az emberek jószívűségébe, de a kikiáltó felvilágosított, hogy piszkos konkurenciával állunk szemben.

Az előadás három számból állt. Először egy nőt láncoltak meg, aki egy szuszra szétpattantotta a láncot. A második számban láttuk a „világhírű jósnőt”, akinek csak a fejét láthattuk mi földi halandók, mert testének többi része holmi tükrök segítségével láthatatlan volt. Jóslatot is kaptunk tőle. Valami hiba révén Tuszkay és én is teljesen egyformát, ami szórul-szóra gy hangzik:

Planétája szerint ön nagy gazdagság birtokába sohasem jut, de szükségét sem fog látni. Akadnak majd, akik tiszta boldogságát föl akarnák dlni, de jó emberek megvédik önt minden támadás ellen. Sokáig fog élni és a betegséget csak hirtől ismeri majd. Később egy rég táplált óhaja teljesül. Az a hír, amelyet annyira vár, előbb fog megérkezni, mintsem hinnie. Örömet szerez önnek, mert megtudja, hogy az emberek szeretik és segítségére lesznek tervei kivitelében. A boldogság, amelyet oly sokáig hiába várt, fényesen beköszönt és többé el sem hagyja. Egy barátja pedig elfelejti önnel a bűt és fájdalmakat.

A lefejezésnél valóban nem láttunk vért, de a lefejezés is elmaradt. No, gondoltuk most jön a kis „párisi pikáncs” rejtelem. Egy hástáncosnőnek maszkírozott háremhölgy adott elő izgató táncokat. Cugos cipő volt rajta.

Kikiáltók harca egymás ellen.

Kimenőben beszélgettünk Pista bácsival, a kikiáltóval.

— Tizennyolc éve üzöm ezt a mesterséget. Én vagyok a legöregebb kikiáltó a lizsében... Nagyon nehéz mesterség. A kikiáltók mind iskolás emberek, hiszen minden előadhatja magát. Előadhatja magát egy szám, belekell szólni a művészetbe, meg a történelembe is, hiszen minden előadhatja magát... No, nem?

Nagyon megdicsérte Tuszkey portréját, amit róla készített és sok önbi-zalommal jelentette ki, hogy csak írja alá „Pista bácsi” mert őt mindenki ismeri, ő a legöregebb mutatványos a lizsében. Egy kis baj van azonban e körül, mert a „La Tindi, la tandó” előtt posztoló Feri bácsi is azt mondja, hogy ő a legöregebb kikiáltó, sőt ugyanezt állítja Gyuri bácsi is. Ezt talán intéznék el az urak egymás között, vagy bízzák egy pártatlan zsűrire a kellemetlen ügyet. De abban én is benne akarok lenni.

A Tatárjárás sűrítve és körítve.

A „La Tindi, la tandó” után elmentünk a Magyar Szinpadba, ahol a „Tatárjárás”-t játszották, sűrített, bővített és körített kiadásban. A színészek unalmukban a közönséggel beszélgettek előadás alatt, amit igen kedvesnek találtam és talán a nagyközönség kívánságát teljesítem, amikor indítványozom, hogy ezt a fesztelen társalgási modort a nagy színházaknál is be kellene hozni.

A primadonna hangja, mintahogy mondani szokás a „magasabb fekvésekben fátyolos”. Az alsó fekvésekben pedig direkt gyászfátyolos. De legalább szép. Hasonlít a Kmochnéra.

László Aladár.

STERNBERG-HANGSZERGYAR, Rákóczi-ut 60. sz. (Saját palotájában.)

Amerikai és egyéb külföldi gyártmányu, világghrú zongorák és pianínók. „ETOFON” beszélőgépek tökéletesített új modellje! :: Világghrú művészek teljes hang-lemez-repertoírja.

Az összes hangszerek legfinomabb minőségben! Mesterhegedűk, gordonkák, fuvalák és tárogatók, Zenekari rézfúvós hangszerek, cimbalmok és harmóniumok. Bél-, selyem- és acélhúrok. — — — Saját húrfontóda gépezemre.

Ki kire hasonlít?

— A Színházi Világ pályázata. —

an Pesten két, kedves, fiatal színésznő, akik állandóan arról panaszkodnak, hogy őket összetévesztik. A Színházi Világ riportere ezuttal szintén pályázik a Színházi Világ „Ki kire hasonlít?” pályázatán és ide melléklí a két színésznő arcképét és egy-egy rövid beszélgetést mindkettővel.

Először Kovács Lillyt kerestük fel, aki most nagyon boldog, mert szép sikerei voltak legutóbb a Fővárosi Orfeumban vendégszereplő debreceniekkal. Különösen a „Gyimesi vadvirág”, „Cornevillei harangok” és a „Sárga csikó” hoztak sok tapsot Kovács Lilly-nek. Mikor megmondjuk, hogy abból az alkalomból jöttünk fel hozzá, mert feltűnően hasonlít Fenyő Ilyre, mosolyogva mutat helyet.

— Bizony ez a hasonlatosság sok furá helyzetbe hozott már engem. — mondja — Többször előfordult már, hogy vadidegen hölgyek borultak az utcán a nyakamba, akik összetévesztettek Fenyő Ilyvel. Irja meg, hogy én szebb vagyok, mint a Fenyő Ily. legyen olyan szíves. Jó? Ugy-e megteszi?

Miután minden megígértünk felkerestük Fenyő Ilyt, aki az Apolló-ban játszott és ünnepelt tagja volt Heltai H. Jenő debreceni színházának. Legközelebb egyik helybeli színházunkban fogjuk mindnyájunk örömeére viszontlátni.

— Igen, már nagyon sokan tévesztettek össze Kovács Lilly-vel. Többször

előfordult már, hogy vadidegen hölgyek, különösen a Gellértben ahova gyakran járok; összetévesztettek vele. Volt még valaki, azt mondják, hogy nagyon hasonlított rám, szintén színésznő volt, de azóta az férjhez ment és vidékre költözött. Ha ír rólam, nagyon kérem írja meg, hogy szebb vagyok, mint Kovács Lilly. Ugy-e megteszi? Igen?..

Miután mindent megígértünk, itt adjuk Kovács Lilly és Fenyő Ily képeit és a közönség is meggyőződhet róla, hogy egyik szebb, mint a másik.

A Színházi Világ a ki kire hasonlít című pályázata-ra ezen a héten eddig tizenkét pályázat érkezett. A beérkezett képpályázatokot sorrendben közöljük.

KOVÁCS LILLY

Ripacsok az Andrássy-uti Színházban.

em kell megijedni, kedves közönség, nem muszáj ezért elkerülni az Andrássy-uti Színházat, hiszen a „*Ripacsok*”-at nem kell komolyan venni. Ez a címe *Courteline* új bohózatának, amelyben *Rátkai* Márton nemhogy ripacsosodik, de olyan tökéletes bohózat figurát visz a színpadra, amelyent még keveset láttunk. *Rátkai* több hónapos vendégszereplése az Andrássy-uti Színházban most ismét aktuálisra teszi ennek a nagyszerű színésznek drámai színpadra való áttérését. Reméljük, hogy a jövő szezonban már ott találjuk őt méltó szerepkörben.

Courteline darabján kívül még egy bohózzattal szerepelnek a franciák az Andrássy-uti Színház műsorán. Ezt a hallatlanul szellemes és ötletes egyfelvonásost *Zágon* István „*Papuska vadászni ment*” címmel dolgozta át magyar színpadra. Ha még megemlítjük, hogy *Boross Géza*, *Kabos Gyula*, *Kertész Endre* és *Nagy Magda* játszanak az ötletes francia egyfelvonásosban, akkor minden dicséretet elmondottunk arról a bohózatról.

„*Próbáld meg Aladár*” címmel *Lakatos László* irt kedves vigjátékot az új műsorba, amelyben a rövid „hallgató kuráról” visszatért *Kökény Iloná*nak tapsolt sokat a közönség. *Lakatos László* darabjában a kitűnő *Kabos Gyula* és a sokoldalú *Somlár Zsigmond* osztottak *Kökény Ilonával* a sikerben.

Csak jót mondhatunk *Szomaházy István* „*Kaukázusi herceg*” című vigjátékáról, amelyben a szimpatikus *Abonyi Tivadar*, a szép *Kállay Angela* és a jó humoru *Pázmánné* nagyon szép előadást produkáltak.

E hosszabb egyfelvonásosokon kívül három tréfa szerepel még az új műsoron: a „*Nyaralások*”, „*Megszökött a sugó*” és a „*Borizes ember*”. Az elsőt *Uray Dezső*, az utolsót *Lázár István* és a „*Megszökött a sugót*”-t *Zágon István* irták. Ez a három tréfa és a kitűnő magán-számok nagyszerűen egészítik ki az Andrássy-uti Színház új műsorát, amely siker dolgában sem maradhat el az eddigi műsorok sikerei mögött.

FENYŐ ILI

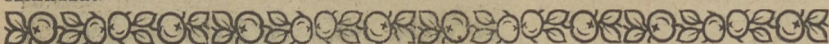

A Fasor Kabaré juniusi premierje.

oliére a kabarében, ezt a merész és nemes ötletet valósítja meg a *Fasor Kabaré* juniusi műsorán, amikor bemutatja a francia klasszikus *A repülő orvos* című mulatságos bohózatát. Az a nagy érdeklődés, amellyel a pesti közönség ezt az irodalmilag is jelentős bemutatót kísérte, bizonyítja arra, hogy a kabaré új műsora teljes sikert arat. A Molière-bohózat csupa helyzetkomikum, mulatságos jelenet, kacagtató párbeszéd. A címszerepben *Kertész* Endre fölötté intelligens, jeles színésznek bizonyult, s mellette *Molnár* József, *Czobor* Ernő, *Baló* Elemér, *Náday*, *Balogh* Juci voltak kifogástalanok. *Zágon* István szép előljáró versét *Baló* nemes érzéssel szavalja. Finom darab *Fazekas* Imre verses játéka, a *Szerelmesek*, amelyben *Jákó* Amália, *Kertész* Dezső és *Radó* Teri viszik színpadra tehetségük javát. *Török* Rezső parasztságjátéka, a *Valaki az ágy alatt* egy mulatságos ötlet jóízű feldolgozása és *Bársony*, *Balogh* Juci, *Baló* Elemér sokszor nevettek meg a publikumot. Harsógó kacaj kíséri *Marthon* Géza zenés paródiáját, a *Schön Helén*-t, amelyben *Czartoritzky* Mária, *Czobor* Ernő, *Baló* Elemér mókáznak ötletesen. Új alakítást nyújt a *Mikor lesz a cserebogár*-ban *Boross* Géza, aki egy 16 éves diákot játszik és partnerei *Czobor* és *Radó* Teri élethűen viszik színpadra vele együtt a pesti diákelet minden kedvességét. Az *utolsó darab*, *Halász* Ernő mulatságos tréfája *Bányainak*, *Bársonynak*, *Molnárnak* és *Czobornak* nyújt alkalmat komikus figurák beállítására. Magánszámokat énekel *Sólyom* Janka, a kabaré új tagja, *Boross* Géza új pesti dalokat énekel és minden egyes után csak úgy zug a kacaj a nézőtérben. *Vidor* Zseni külföldi művésznőket utánoz a tökéletességnek olyan fokán, amely szinte a csodálatig megy. Kellemes hangja, disztíngvált megjelenése, jóízű ötletei és felrisszító vidámsága nyomán valóságos tapsvihar fakad a nézőtérben. *Radó* Teri két új bakfis dalt ad elő azzal a bájjal, amely ezt a fiatal leányt ezekre a számokra valósággal predesztinálja. Nagyon kellemesen énekel *Czartoritzky* Mária, aki finoman és kedvesen ad elő két szép dalt.

A *Fasor Kabaré* juniusi műsorának az lesz a legszebb elismerése, hogy a közönség bizonyára zsufolásig megtölti esténként ezt a kellemes nyári színházat.

Zozo krém,
szappan,
puder,
sampon.

Kapható mindenütt! Készíti: Hunnia-
Gyógytár, Budapest, Erzsébet-körút 56.

Hamis fogakért

brillians, arany, ezüstöt bármely
♦ hirdetett árnál drágábban veszek ♦

MENDELSONN ékszerész.

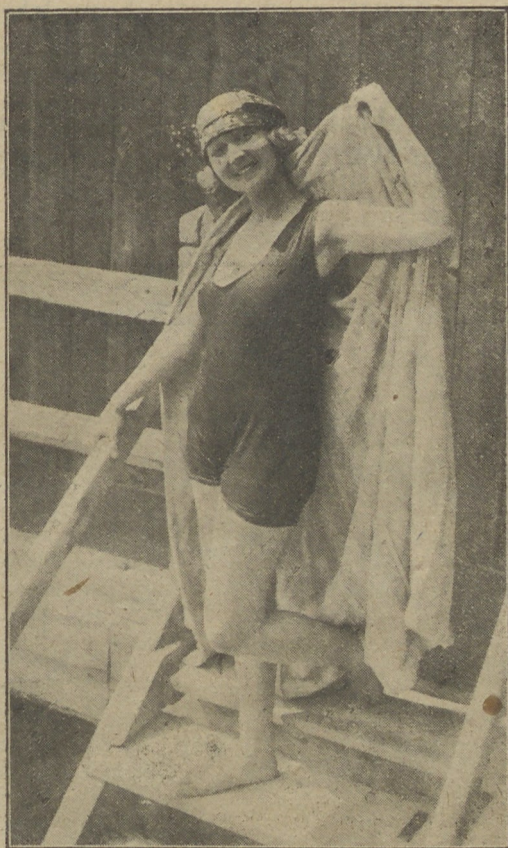
Budapest, IX. kerület, Ferenc-körút 1. sz.

Angyalka.

Magaziner Erzsí balatonfüredi kalandja.

„Angyalka” egy operettnek a címe, egy pompás bécsi operettnek, amelynek zenéjét Robert Stolz szerzette és amelyről Budapesten egyelőre még keveset tudnak, Balatonfüreden ellenben már sokkal többet. Csodálatosnak látszik, hogy egy bécsi operett Budapestre való útjában Balatonfüredet választja

MAGAZINER ERZSÍ Balatonfüreden

átszállóhelynek, de ennek nem az operett az oka, hanem *Magaziner* Erzsi, aki az operett főszerepét fogja játszani és aki jelenleg Balatonfüreden üdül.

Az „Angyalka” balatonfüredi népszerűsége ott kezdődött, hogy *Magaziner* Erzsi oda vitte magával az operett zongorakivonatát és miután egész nap hizókurával, fürdéssel, napkurával és egyéb hasznos dolgokkal volt elfoglalva, csak este ült le a zongorához és tanulgatta szorgalmasan a *Scala Színház* legközelebbi operettjének zeneszámain. Igen ám, de a szomszéd villákban is emberek laknak, sőt alvó emberek, akik ugyan nagyon szeretik a szép valcereket, de csak nappal és ezek csendháborításért panaszt emeltek *Magaziner* Erzsi ellen.

Az „Angyalka” balatonfüredi népszerűsége ezzel egy csapásra el volt intézve. Mert amint kiderült, hogy a villában *Magaziner* Erzsi lakik, és hogy amit énekel, az a legujabb szerepe, egyszeribe barátságosabbak lettek a haragos szomszédok. sőt, most már megkérték a művésznőt, hogy lehetőleg minél többet énekeljen.

És *Magaziner* Erzsi most már nyitott ablakoknál éneklí a balatonfüredi villában az „Angyalká”-t, amelyet már vígan dudolnak a füredi strandon és füttyülni fognak Pesten is; hogy mikor, az az egy még bizonytalan, mert a „Szép Heléna” sikere egyáltalában nem engedi meg, hogy az „Angyalká”-ra megközelítő dátumot lehessen kombinálni.

MAGAZINER ERZSI a Balatonon

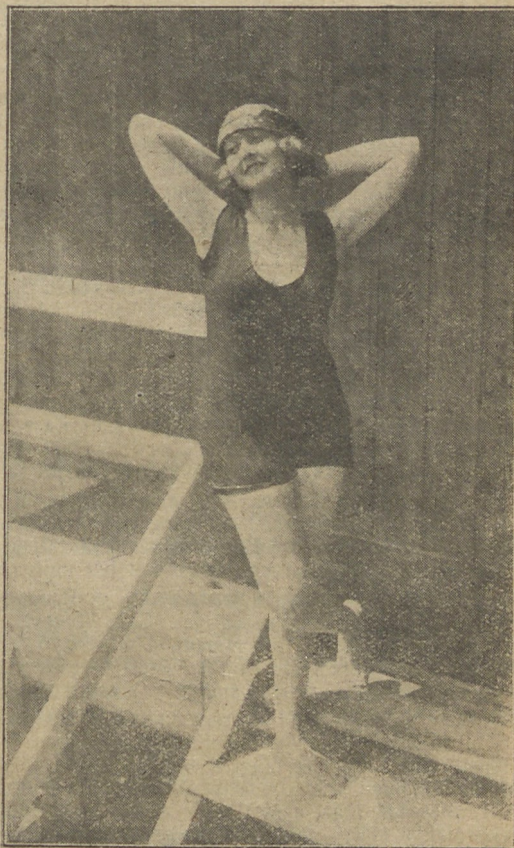
A diadalmas Szép Heléna

zép Heléna megint győzött. Időközönként mindig és mindenhol felbukkant Offenbach e nagyszerű játéka, új és újabb generációkat hódított meg magának, most megint itt van, megint meghódított egy színházi közönséget.

Eddig Szép Heléna mint *Pálmay Ilka* élt a köztudatban. Az új generáció tudatában már Szép Heléna mint *Péchy Erzszi* fog szerepelni. Mi, akik őt láttuk ebben a szerepben nem tudjuk majd elválasztani Szép Helénát, a fogalmat, Péchy Erzsitől a színésznőtől.

A filologusok dühösek *Gyárfás Dezsőre*. Azt mondják, hogy örökre nevetségessé tette a mīthológiát. Gyárfás védekezik, hogy nem tehet róla, ő tragikusan igyekszik felfogni *Mene-la-us* király szerepét, de nem sikerül neki. Mint király, nincsen megalégedve, kevesli a civillistáját. Azt mondja, hogy egy király sem kap olyan kevés fizetést Európában, mint ő... Szép Heléna szerepét szeretné eljátszani, csak egyszer, egyetlen-ször. Azzal érvel, hogy ha *Magaziner Erzszi* eljátszhatja Páris szerepét, miért ne játszhatná ő el Szép Helénáét? Gyártásnak igaza van. *Galetta* Páris levelet kapott egy ismeretlen hölgytől, hogy küldjön neki is egy almát. *Galetta* visszaírt, hogy nem küldhet, mert ma egy kiló alma száz korona... *Cseresznyét* szívesen küld. *Balog Böskét* a két nagyszerű *Ajax*, *Simonyi* és *Gallai* csillapítják a kulisszák mögött, mert még akkor is ki

MAGAZINER ERZSI Balatonfüreden

akar szaladni a szinpadra, mikor nincs is jelenése, olyan temperamentumos, *Horthi* mióta főpap nagyon büszke lett. *Gyöngyi Agamemnon*, királyi nevét meg akarja tartani a magánéletben is, mert az szebb mint az ő neve.

A Scala színészeinél csak a Scala közönsége mulat jobban. Harsogó kacagás tölti meg estéről-estére a Scala nézőterét, amely olyan majdnem, mint egy pályaudvar... És mégis zsufolva van minden este, a diadalmas Szép Heléna ezuttal is meghódította Pest elkényeztetett közönségét...

Az aranykakas megint divatban van. Az aranykakas, ez a mulatságos, kedves bohózat, amelyet szombaton ujit fel a Vígsház, mostanában nagy divatban van. Berlinben és Bécsben is játszik és mondani sem kell, óriási sikerrel. Érdekes, hogy Pozsonyban is fel akarták ujitani, de a cseh censura kifogást emelt a darab ellen és csak úgy akarta megadni az engedélyt, ha a kedves öreg úr és leánya nem magyar, hanem cseh hazafiak lesznek a darabban. Erre a változásra *Polgár Károly*, a pozsonyi színház direktora nem volt hajlandó és inkább elállt a darab előadásától.

A Vígsház szombati reprizén szerepét *Vendrey Ferenc* megtartotta régi pompás szerepét. Leányát *Molnár Aranka*, a fogadósnét *Gombaszögi Ella* és a pincért *Lukács Pál* játssza.

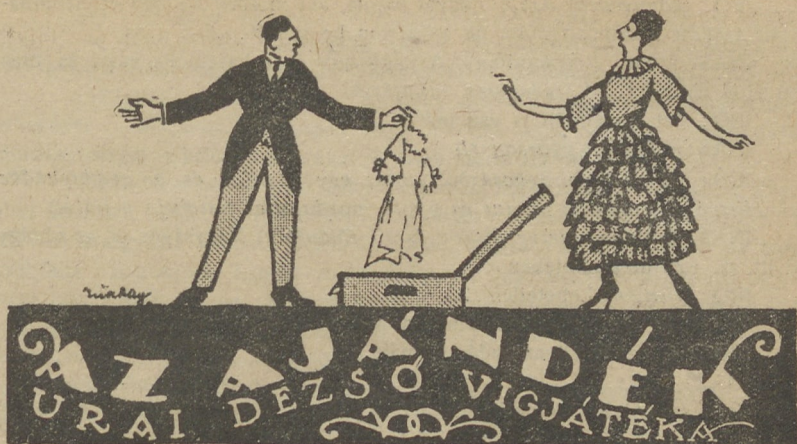
Négy egyfelvonásos az Intim Kabarében. A Teréz-körúti népszerű Intim Kabaré záróműsora esténként még mindig telt házakat vonz a kedves helyiségbe. Minden este nagy sikerrel mutatják be a „Flóri”, „Rabok”, „Inkognitó” és a „Kofa meg a pofa” című mulatságosnál mulatságosabb egyfelvonásosokat. Ugy a darabban, mint a szólószámokban sokat tapsol a közönség *Szeless Elzának*, *Forgács Juliskának*, *Virág Rózsának*, *Kürthy Teréznek*, *Arányi Máriának*, a férfiak közül pedig *Mészáros Alajosnak*, *Faludi Lászlónak*, *Cseh Ivánnak* és *Arányi Józsefnek*.

Kritikusok mint moztatiszták. A napokban érdekes vendégei voltak a *Corvin* filmgyárnak, ahol javában folynak a felvételek „A végső” című filmből. A film — amelynek főszerepeit *Molnár Aranka* és *Bonn Ferdinánd* játssza — egyik jelenete egy színházban játszódik, amelynek nézőterén kritikusok is megjelennek. A kritikusok ez alkalommal valódi, hamisítatlan kritikusok lesznek, ami nem csekély meglepetés a mozi közönsége számára, amely fel fogja ismerni a kritikusok között *Keszler Józsefet* és *Porzolt Kálmánt*, akik a legszemélyesebben vettek részt ennél a felvételnél. Meg kell állapítani, hogy a két híres kritikus nagyon jól játszik a filmen.

Karenina Anna. A Magyar Színház *A névtelen asszony* után még egy érdekes reprizt tűzött műsorára, a *Karenina Annát*, amelyet annak idején *Góth Sándor* és *Kertész Ella* felléptével mutattak be óriási sikerrel. A *Karenina Anna* reprize eddigi tervek szerint két hét múlva lesz.

Farkas Antónia balesete. A Budapesten is ismert filmszínésznőt *Farkas Antóniát* Olaszországban súlyos baleset érte. Mint értesülünk, egy milánói filmfelvételnél tűz támadt, a művésznő ruhája is lángott fogott, egy pillanat alatt egész teste lángban állott és csak a gyors segítségnek köszönhető, hogy — bár égési sebek árán — sikerült megmenteni. A művésznő haja teljesen leégett.

Mikes. Különös, fájdalmas aktualitással él még ma is *Petrichevics-Horváth Emil* drámája, *Zágoni Mikes Kelemenről*, *Rákóczi Ferenc* iródeákjáról. Mikes fájdalmat számkivettségében csak most tudjuk megérteni, átérezni igazán. A Területvédő Liga, a MOVE és az Országos Menekültügyi Hivatal együttesen rendezték a Mikes előadását az Operaházban, a megszállt országrészekből menekültek javára. A díszelőadás sikeréről az ünnepi szereposztás gondoskodott.

**Játszották az Andrássy-uli Színházban
a következő szereposztással:**

A férj Bársony István
Az asszony Kökény Ilona
Az író Abonyi Tivadar
Az inas Fekete Pál

Történik ma, az író lakásán.

SZIN:

Elegánsan berendezett legénylakás. Főbejárás a középén, jobbról-balról ajtó, amely a lakás többi részébe vezet. Butorzat a rendező tetszése szerint. Föltűnő helyen kis asztalka, amelyen virágkosarak, csokrok és más születésnap ajándékok vannak.

ELSŐ JELENET.

Az író, az inas.

IRÓ: *(harmincöt éves, nagyon elegáns, cigarettázva egy karosszékekben ül és ujságot olvas.)*

INAS: *(jó föllépésű urasági inas, jobbról jön, kezében nagy virágkosárral)* Ujabb küldemény...

IRÓ: Megint virág?

INAS: *(bizalmaskodva)* Egy kiló kockacukor, mennyivel jobban elkelve a háznál...

IRÓ: *(kiveszi a kosárból az odarejtett névjegyet, rápillant, azután díszkreten fölnevet. Maga elé halkan)* Óh, a kis csacsi... *(hangosan)* Az embereknek kevés dolguk lehet, hogy ennyire pontosan számon tartják az olyan csekélységet, mint az én születésnapom...

INAS: Benne volt a színházi-lapokban, hogy a híres szerző negyedikén lesz harmincöt éves...

IRÓ: *(könnyedén)* Igen, olvastam... *(a virágra mutat)* Tegye csak a többi közé.

INAS: *(a virágkosarat a kis asztalkára helyezi a többi közé)* Parancsol még valamit a nagyságos ur?

IRÓ: (könnyedén) Azt a hölgyet várom, aki minden kedden és szombaton itt szokott teázni... Előtte ne bocsásson be senkit...

INAS: Igenis... (recitálva) „A nagyságos ur a kaszinóba ment és csak késő éjjel tér haza...” (csöngetés hallatszik)

IRÓ: Azt hiszem itt is van már...

INAS: (középen gyorsan el)

IRÓ: (az egyik virágkosárból kivesz egy szekfüt és a gomblyukába tűzi. Hirtelen a tükörbe pillant és gyors mozdulattal lesimitja a haját)

INAS: (középen sietve vissza, kicsit földultan) Nagyságos ur, az a hölgy van itt, de egy ur kíséretében...

IRÓ: (ijedten) Lehetetlen...

INAS: Egy magas, pápaszemes ur van vele...

IRÓ: (gyorsan) Olyan tudós formájú?

INAS: Igen...

IRÓ: (m. f.) Kis vörös bajusszal?

INAS: Igen...

IRÓ: (ijedten maga elé) Az ura...?! Örület... Mit jelent ez? (az inas-hoz) Bocsássa be őket...

INAS: (a főbejárás felé menőben, halkán, megértően) Nagyságos ur; én majd itt leszek a közelben...

IRÓ: Helyes...

INAS: (föltárja az ajtót és kiszól) Méltóztassék...

IRÓ: (ezalatt az íróasztalához ugrott, kikapta a fiókból a revolvvert és zsebre tette)

MÁSODIK JELENET.

A férj, az asszony, az író.

FÉRJ: (jó megjelenésű, kicsit tudós formájú, pápaszemes, enyhén vöröses bajuszu férfi. Kezében kis sárga utazóbőrönd. Középen jön az aszszonnyal, kedélyesen) Szervusz Feri... Nézd csak kit hoztam magammal!...

IRÓ: (félig örömteljes, félig ijedi gesztussal) Óh...

ASSZONY: (nevetve kezét nyújt) Csodálkozik?

FÉRJ: (jókedvűen) Persze, hogy csodálkozik... Ebbe a lakásba eddig a férjeik nélkül surrantak az asszonyok... Fogadok, hogy ez a szoba most lát először tisztességes aszszonyt...

ASSZONY: (incselkedve) Igaz?

SIMONYI MÁRIA és MAROSI ADEL
(„A báróné levelei”)

(Labori felv.)

IRÓ: *(miután legyűrte a meglepetését, fanyar mosollyal)* Dehogy igaz... *(a férjhez)* Már megbocsáss kérlek, tiltakoznom kell, hogy a feleséged ő nagysága előtt veszedelmes és lelkiismeretlen nőhódítónak tüntess föl.

ASSZONY: *(megfenyegeti)* Az ilyen vád ellen a férfiak nem szoktak tiltakozni... Magának bizonyosan nagy oka van, hogy előttem jámborabbnak mutassa magát a valóságnál... *(a férjhez)* Miket tud róla, Sándor?

FÉRJ: Nem sokat, mert annyi bizonyos, hogy nagyon diszkrét a fiu... Feri pontosan tudja, hogy a nőhódító egyetlen erkölcsi tőkéje a diszkrét. Az asszonyok ugyanis sohasem a büntől félnek, hanem a fölfedeztetéstől és nem a csábítóra haragusznak, hanem a fecsegőre... *(az *asszonyhoz)* Most azután nézz körül, fiam, ha már annyira érdekelt a legénylakás... *(az íróhoz)* Képzeld, öregem, Erzsí minden áron látni akart egy ilyen fészket... *(az asszonyhoz)* Tessék, élvezd a hangulatot...

ASSZONY: *(vállvonogatva)* Hiába nevet, igenis érdekelt egy ilyen lakás. És nem is csalódtam... *(körülnéz)* Kedves fészek... Meleg és puha...

IRÓ: *(még mindig kicsit bizonytalanul)* Elég csinos zug...

FÉRJ: *(nevetve, gunyosan)* Nevezzük a modernekkel színes és illatos kriptának: a sóhajok és mosolyok kriptájának... *(komikus póthosszal)* Érzed? A levegőben még benne zeng, mint a hárfa szakadt hurja után, a megtört szívek pattanása és sóhajok muzsikálnak halk sirással...

ASSZONY: *(maga elé halkan)* Ostoba...

IRÓ: *(rosszkedvűen)* Kérlek, hagyjuk ezt... Legénykorodban te sem voltál jámborabb...

ASSZONY: *(kis megvetéssel)* Ezt nem hiszem... Sándor fiatal korában is époly komoly tudós lehetett, mint ma és...

ORESTES BARÁTNŐI

(Scala Színház: „Szép Heléna”)

(Labori felvétele)

FÉRJ: *(hangsúlyozva az asszony jelét)* ... és ép oly kevésbé törődött a nőkkel, mint ma ... Ezt akartad mondani?

ASSZONY: *(fagyosan)* Talán ...

FÉRJ: *(jámbor nevetéssel)* A drága ... Most maliciával fizet, cserébe azért, hogy megmutattam neki egy garconlakást ... Csak az vigasztal, hogy látogatásunknak nem az az egyetlen célja, hogy Erzsébet megismerje egy légénylakást. Elsősorban gratulálni akarunk a születésed napjához ...

ASSZONY: *(kezet nyújt)* Éltesse az isten, kedves Feri! ...

FÉRJ: *(kezet nyújt)* Nagyra nőjj, pajtás ... Ebben a kis táskában némi meglepetés van a számodra, de ezt majd csak később adom át. Szerény a születésnap ajándék, de fogadd jó szívvvel ...

IRÓ: Ugyan mire való az ilyen fölös költségek jó barátok közt?

ASSZONY: *(körülnéz)* Látom, hogy mások sem feledkeztek meg magáról ... *(fölkel)* Mennyi virág ... *(a kis asztalkához lép)* Milyen gyönyörűek ... *(belehajol az egyik kosárba, halkan az íróhoz)* Hogy mertél ennyi virágot kapni, te csapodár? ... Szeretsz?

FÉRJ: A másik ok, amiért fölkerestelek, prózaibb ... Említetted a múltkor, hogy el akartad adni a selyemszmirnádát ...

IRÓ: Igen, tul adok rajta ...

ASSZONY: *(kacéran)* Rossz emlékei fűződnek ahhoz a szőnyeghez?

IRÓ: Azt éppen nem mondhatnám ... Nem szeretem a színeit ...

FÉRJ: Egy kis hugom férjhez megy, annak szánám nászajándékkul, ha nem adod drágán. Megnézhetném? Lemérném a hosszát meg a szélességét.

IRÓ: *(balra mutat)* Kérlek, parancsolj, ott van a hálószobában, az ágyam előtt ...

FÉRJ: *(centimétert vesz elő és bal felé indul)* Köszönöm ... *(az ajtóból)* De mond csak Ferikém: csakugyan nem zavarunk? Nem vártál ma délutánra senkit?

IRÓ: *(feszengve)* Ugyan kit vártam volna?

ASSZONY: *(nevetve)* Talán egy szép asszonyt, aki néha-néha itt szokott teázni ...

IRÓ: *(kicsit meglepetten)* Nem, nem vártam senkit ...

FÉRJ: Ez megnyugtató ... Bocsássatok meg egy percre ... *(el balra)*

HARMADIK JELENET.

(Előbbieket, később) az inas.

ASSZONY: *(egy pillanatig a távozó után les, azután az író mellére veti magát és néhányszor hevesen ajkon csókolja)* Feri, édes, drága Feri ... Szerelmem ...

IRÓ: *(ijedten eltoltja magától)* Vigyázz, az istenért ...

ASSZONY: Ne félj ... Ez a tudós fajankó most se lát, se hall ... Meg kellett, hogy csókoljalak ...

IRÓ: Mit jelent ez a látogatás?

ASSZONY: Örvendj, szívem, hogy így esett ... Megtörténhetett volna, hogy az úram itt talál nálad ...

Brilliánsokat,

Népszínház-u. 7. Telefon József 42-29.

gyöngyöket, ékszereket mindenkinél
drágábban veszek: VÁGÓ ékszerész,

IRÓ: (ijedten) Jaj, még gondolatnak is rossz... Ugyis mindig ret-tegek...

ASSZONY: Az ebédnél elmondta, hogy hozzád készül, mert meg akarja nézni a szényegedet... Szörnyen bosszantott, hogy éppen a mi találkozásunk napján jön ide és elrontja az örömet... (szerelmesen) Nem tudtam volna elviselni, hogy éppen ma, a születésnapodon ne köszöntselek forró csókkal és vágó öleléssel... (megőleli)

IRÓ: Vigyázz kérlek, nem szabad kacérkodni a veszéllyel...

ASSZONY: De én éppen azt akarok... Nem élvezed ennek a kalandos helyzetnek a romantikáját...?

IRÓ: Élezem... Csakhogy egy kicsit veszélyes ez a játék... Nagyon kell vigyázni, hogy el ne szőljük magunkat.

ASSZONY: Egy asszonynak ennyi veszély semmi. És különben az én uram...

IRÓ: Na az igaz. Egy pillanatig ugyan azt hittem, hogy mindent tud és elérkezett a számonkérés pillanata.

ASSZONY: Semmit sem sejt. Egész élete abban merül ki, hogy halvány fogalma sincs a körülötte történő dolgokról. Orvos, orvos és semmi más.

IRÓ: Szegény Sándor. De azért egyszer mégis csak megcsip.

ASSZONY: És ha megcsip? Sokkal pipogyább, semhogy komoly lépésre szánná magát.

IRÓ: Én irtózom a botránytól. Nem tudnám megindokolni a komissza-gomat vele szemben. Sándor jó barátom és tulajdonképpen gyalázatos dolog, hogy megcsalom ezt a derék embert. Sőt neked sincs különösebb okod.

ASSZONY: Szeretlek és jogcimnek elég nekem is, neked is.

FÉRJ: (be) Adj egy kis cédulát kérlek.

IRÓ: Parancsolj!

FÉRJ: Köszönöm. (el)

ASSZONY: Feri, drága, hogy el ne felejtsem, a multkor itt felejtettem a fésűmet. Add ide mielőtt kijön.

IRÓ: Édesem itt nem maradt semmiféle fésűd.

ASSZONY: Itt kellett maradnia. A nagy teknős béka fésűm, tudod. Csak itt veszthettem el.

IRÓ: Akkor a Józsi megtalálta volna a takari-tásnál.

ASSZONY: Ugy; hát az után csuszott ki a ha-jamból. Nagyon sajnálom, mert szép darab volt, ha egy kis repedés le is ron-totta egy picit.

JÁRNYAI SÁNDOR

(„Keringőszerelem”)

(Debreceni színtársulat)

FÉRJ: (be) A hossza 230 centi, a szélessége 20).

IRÓ: Megfelel?

FÉRJ: Megfelelne... Most már csak az a kérdés: hogy adod?

IRÓ: (most már megnyugodva) majd csak megegyezünk, öregem... (az asszonyhoz) Nagyságos asszonyom, nagyon kedves volna, ha elfogadná egy szegény garcon meghívását egy csésze teára és még kedvesebb volna, ha vállalná a háziasszonyi tisztet...

ASSZONY: Nagyon szívesen...

FÉRJ: Teázás közben azután megkötjük a vásárt...

IRÓ: (csönget) Nagyon jó lesz... (a belépő inashoz) Kérem a teát.

INAS: Parancsára..., (jobbra el).

ASSZONY: (az írőhöz) Ha azt akarja, hogy figyelmes háziasszony legyek meg kell mondania, hogy mit hol találok, mert nem sejtetem, hogy mit hol tart...

IRÓ: A legényem sohasem felejt el semmit a teázó asztalról és maga kedves Erzs, teljesen megfelelt földadatának, ha betöltögeti nekünk a teát és a likört...

INAS: (jobbról guritható, megterített teásasztallal, amelyet az asszony elé állít, azután jobbra elmegy)

FÉRJ: A legényeden megíátszik, hogy gavallér inas. Annyi természetes-séggel állította az asztalt

Erzsi elé, hogy ez már valósággal megszokásnak látszott... (kedélyesen) Ebben a házban a nő áll minden előtt...

ASSZONY: (fogai közt gyűlölettel) Ostoba...

IRÓ: (az asztalra mutat) Kérem...

ASSZONY: (töltögeti a teát) Roppant mulatságos ez a teázás... És milyen hangulatos... (nevet) Sohasem hittem, hogy a félrelépés ilyen nagyszerű és kedves...

FÉRJ: (nevetve) A félrelépés — a férfi kíséretében. De gondold meg, drágám, a legtöbbször a férj nincs jelen saját személyében, csak mint mumus szerepel és ott...

ASSZONY: Ah, kérem, a férj sohasem mumus...

FÉRJ: (kis hangsúllyal) De igen... Mindig...

FÖLDES DEZSŐ, HELTAI JENŐ és GEIGER I.
a debreceni társulat rendezője, igazgatója és bűleltmestere

IRÓ: Sándornak igaza van... Tulajdonképpen a legpígyább férj is mumus, mert ő a jog, mert ő a polgári erkölcs, a félrelépő nő pedig a lázadás, mert a férj a kényelmes többség, a házasságtörő asszony pedig az elátkozott kisebbség...

FÉRJ: A társadalom, bevallottan a férj mögött áll...

ASSZONY: A társadalomról szívesen elhiszem, hogy a férj mögött áll. Nem is tehet egyebet... Kötí az erkölcs, amelyet pokolba kíván. A társadalom sok ezer férfiből és nőből áll és ez a sok ezer férfi önzésből teremtette meg a sok ezer nő morálját... az egész mai morált... (fölkel az asztaltól, lassan balra megy, a szin másik oldalára) Ha lehetséges volna ilyen erkölcsi törvény: az én feleségemhez és az én nővéremhez nem nyulhat senki, de általam mindenki más meghódítható: a társadalom kapható volna a mai morál alapos kiszélesítésére... (beszélve, anélkül, hogy ügyelne arra, hogy mit csinál, kinyitja a szekrényke ajtaját és kivész belőle egy doboz cigarettát)

IRÓ: }
FÉRJ: } (egyszerre, riadtan) Erzsi...!

ASSZONY: (egy pillanatra megrémül, majdnem elejti a dobozt, de nyomban visszanyeri önuralmát. Mosolyogva) Mi az? Miért rémültek meg ennnyire?

IRÓ: (kicsit dadogva) Milyen különös, hogy megtalálta a cigarettákat, anélkül, hogy tudta volna hogy abban a szekrényben tartom őket...

FÉRJ: (jámor nevetéssel) Erzsi misztikus szekrénybe látó...

ASSZONY: (teljesen föltűlkerekedik) Ugyan, kedves uraim, nem kell rémüldözni és főként nem kell gunyolódni... Véletlen... Nyugodjanak bele, hogy tiszta véletlen...

IRÓ: (tulbuzgón) Természetesen...

ASSZONY: (keményen) Természetesen... Beszélgettünk, azaz én beszéltem és beszéd közben fölkeltem az asztaltól, hogy cigarettát tegyek az urak elé... Ez is házlasszonyi kötelesség... Nálunk odahaza...

FÉRJ: (kicsit szárazon) Nálunk a cigaretta az íróasztalomban van.

ASSZONY: Én is ezt akartam mondani... Nálunk otthon az íróasztalban van, de mert itt íróasztalt nem látok, gondolkodás nélkül a szekrény felé tartottam... Annyiszor megfigyeltem a szinpadon, hogy a cigarettadobozt az ehhez hasonló szekrényből veszik elő, hogy valami csodálatos természetességgel élt bennem a tudat, hogy a cigaretta csak abban a szekrényben lehet...

FÉRJ: Ez teljesen érthető, drágám... De a szimpla a magyarázat a jószándéku ember előtt, olyan kevéssé fogadja el a gyanakvó ember...

IRÓ: (savanyuan mosolyog) Igaz... mert különös...

ASSZONY: (epésen) Csöppet sem különös...

KERBER HENRIK

VIII. ker., Nap-utca 29. Telefon: József 8 86.
Bútorberaklározás!

Szőrme, szőnyeg-poroló, megóvó,
szőnyegmosó és javító intézet.

Lakástakarítás, padlóbeeresztés
és fűregáztási vállalat.

FÉRJ: (bólint) Különösnek különös, de én teljességgel értem, hogy megtörténhetett...

ASSZONY: (keményen) Másra nem is gondolhat, csak arra, amit én mondtam.

FÉRJ: (mosolyogva tiltakozik) Bocsánat, nem is gondolok... Okos ember ostoba véletlenek által nem befolyásoltatja magát.

ASSZONY: (gunyosan) Nagyon kegyes... Jó, hogy ebből a kis számárságból nem olvassa rám, hogy ebben a lakásban én régóta otthon vagyok és Feri a kedvesem...

IRÓ: (kínosan feszeng) Kérem, nagyságos asszonyom...

ASSZONY: (hidegen) Ne beszéljen, egy férj mindenre képes... A férj mindig a legvadabb kombináló és a felesége soha, egy jobban öltözködő barátja ritkán mentes a gyanutól...

FÉRJ: (fölkel) Nem, drágám, nálam nyugodt lehet... Mondtam már, hogy nem ülök föl ostoba véletleneknek... (az írőhöz) Édes öregem, a szőnyegről teljesen megfélemedtünk... Hogy adod?

IRÓ: (nagy lélegzettel, hogy végre másról beszélhet) Odaadom kétezer koronáért...

FÉRJ: (mosolyogva) Látod, ez már gyanusabb momentum, mint a cigaretta. A szőnyeg föltétlenül megéri a hatezer koronát és te ravaszabb kupec vagy semhogy ezt ne tudnád... Ha megengeded, még egyszer megnézem... (balra el)

IRÓ: (ijedten az asszonyhoz) Erzsi, az istenért, majdnem bajba döntöttél minket...

ASSZONY: (könnyedén) Egy kicsit vigyázatlan voltam, de ennél a rövidlátónál ez nem számít...

IRÓ: (megkönnyebbülve) Hát igaz... A jó ember annyira okosnak és tisztánlátónak hiszi magát, hogy valósággal vak... Ha most nem fogott gyanut, nem fog soha...

FÉRJ: (hirtelen belép) Az imént azt mondtam, hogy okos ember nem ugrik be ostoba látszatnak, (nevetve) de ebben a házban a látszatok és a véletlenek egész láncolata kezd ostromolni, hogy földhöz vágjon... (az asszonyhoz) Nézd, a szobában, az ágy lábánál ezt a teknősbéka-fésűt találtam...

IRÓ: (el akarja venni, ijedten) Bocsáss meg...

FÉRJ: Kérlek, nem leszek indiszkrét... Csak éppen meg akartam mutatni Erzsinek... Tudnillik, szakasztott olyan, mint az övé...

ASSZONY: (könnyedén) Ez semmi... Ez még csak nem is gyanuok, mert könnyű rácafolni... Elő kell venni a másikat és akkor nyomban kitéünk, hogy csak véletlen hasonlóságról lehet szó... Csak ki kell húzni a hajamból ennek a fésűnek a mását... (a hajához nyúl)... de persze, ma egy másikat tűztem a kontyomba... A teknősfésű túl masszív és délben egy kis fájás gyötört...

FÉRJ: (a fésűvel játszik) Mindezt hiszem... Egészen bizonyos vagyok benne, hogy a teknőcfésűd otthon fekszik toletten, de ha nem volnék ennyire higgadt és fegyelmezett, most gyanakodnom kellene...

Brillánsokat, gyöngyöket, ékszereket bárkinél drágábban vesz: **Székely Emil**, Király-u. 51. szám

Teréz-templommal szemben. Telefon

IRÓ: (izgatottan) Megsérténél engem, a legjobb barátodat ... Csak nem teszed föl rólam ... ?

FÉRJ: Eszem ágában sincs, édes öregem ... Se rólad. se Erzsiről ... (megnézi a fésűt) Pedig ez a fésű szörnyen öröklődik az árulással ... Még az a repedés is meg van rajta, amelyik a te fésűdön végighúzódik ...

ASSZONY: (megnézi, idegesen) Ostoba véletlen ...

FÉRJ: Ez a véletlen a gyöngébb lelkű férfit földhöz vágna ...

ASSZONY: (kis gunyos páthosszal) Azért vagy te erős és főként okos, hogy rajtad a gonosz véletlen ne tudjon kifogni ... Mi okom volna nekem, hogy téged, aki kedves és gyöngéd vagy, megcsaljalak ... ?

IRÓ: (ugyanugy) És mi okom volna nekem, hogy ilyen szégyent hozzak rád, szívemhez annyira közelálló kedves barátomra ... ?

ASSZONY: Te jó vagy és szeretsz engem ...

IRÓ: Én tűzbe mennék érted ...

FÉRJ: (kézenfogja az asszonyt és az író) Tudom, gyerekek, ti szeretitek és becsültök, de most úgy beszéltek, mint a kis gyerekek ... Az asszony sohasem keresi, hogy van-e oka arra, hogy megcsalja a férjét ... A szerető se kérdezi soha, hogy van-e az asszonynak oka a félrelépésre ... Csak dispozició van ... Ha az asszony arra disponált, föltétlenül megcsalja a férjét ... Okot aztán keres rá ... Ha a férj történetesen nagyon derék legény, legföljebb egy héttel később kapja meg a szarvakát, de minden bizonnyal megkapja őket ... És az egész afférben a szerető nem is hibás ...

IRÓ: (buzgón) Ez az én föllogásom is ...

ASSZONY: (csipősen) Ugy? És vajjon miért?

IRÓ: Mert a szerető — bocsásson meg, én most általánosságban beszélek — csak úgy lesz szeretővé, ha bátorítást kap az asszonytól ...

ASSZONY: (izgatottan) Hogy mer ilyet állítani?

FÉRJ: Általánosságban így van ...

IRÓ: (kérlelve) Én nem mondtam, rosszat édes Erzsi ... Én csak azt állítottam, hogy a lehetőséget mindig az asszony adja ...

ASSZONY: De ez sem igaz ... A megközelíthetőség lehetőségét legföljebb az asszony körülményei adják ... Ez az, amit a férfiak aljas módon kihasználnak ...

IRÓ: (kicsit fölcattanva) Bocsánat, a dolgot talán mégsem lehet így beállítani ... Vannak lelkiismeretlen kéjencek, akik csak a kalandot keresik, akárhol találják ... (kis páthosszal) de vannak férfiak, akik akkor gyulnak föl, ha szembe találkoznak az ideállal ... De akkor nem nézik, nem nézhetik, hogy az a nő másé-e már vagy sem: tekintet nélkül mindenre imádják ...

FÉRJ: Ez, öregem, szentimentális frázis ...

ASSZONY: (meleg pillantással az íróra) Ez egyáltalában nem frázis ...

IRÓ: Ez sokszor a legtisztább valóság ...

FÉRJ: (csöndesen) Ez, gyerekek, ismétlem: frázis ... Tetszetős szamár-ság ... Ideál, lélek ... ? Mind ostobaság ... Én mondom nektek, az orvos, az embereket csak az érzéki vágy kergeti egymás felé ...

Házasságközvetítő:

Faragó Jenő, VIII, Népszínház-utca 16. Telefon

ASSZONY: (szégyenlősen fölsikolt, az író felé) Ne higgye... (elharapja a szót)

FÉRJ: (fölfigyelve) Mit ne higgyen...?

ÍRÓ: Ugyan Sándor, hogy lehet ilyet állítani?

FÉRJ: (az asszonyhoz) Mit ne higgyen Feri... Miért mondat ezt olyan rémülten?

ASSZONY: (elszántan) Mondtam, mert nem akarom, ... mert egy percig sem akarom, hogy ezt higgye az asszonyokról... Ez lealázó... ez förtelmes...

ÍRÓ: (megfeledkezve) Ha mindenkiről hinném, magáról nem hiszem ugy sem...

FÉRJ: Miért mondd ezt Erzsinek...? De furcsák vagytok... Ezek a szavak, ezek a mozdulatok többet sejtetnek a fésűnél és a cigarettánál...

ASSZONY: (kiegyenesedik) Kérlek, ha gondolod, legyen úgy...

FÉRJ: (csodálkozva) Legyen úgy...? (egy pillanatig merően nézi a kettőt) Lehetséges...?

ASSZONY: Lehetséges...

ÍRÓ: (siralmas hősiességgel) Kérlek, mondanom sem kell, hogy a rendelkezésre állok...

FÉRJ: (a fejéhez kap) Nem hiszem... Ha még úgy állítjátok, nem hiszem... Járok egyet a friss levegőn, hogy el ne veszítsem a nyugalmam... Mert fő a nyugalom...

HEGYEDIK JELENET.

Az asszony, az író.

ASSZONY: (utána néz, megvetéssel) Fő a nyugalom...

ÍRÓ: (idegesen) Tessék, most kész a botrány... Mondtam, vigyázz, nehogy elszóld magadat...

ASSZONY: Én szóltam el magamat? Úgy tudom, hogy te voltál a vigyázatlan.

ÍRÓ: Te kezdted a cigarettadobozzal...

ASSZONY: Te meg a fésűvel... Egy rendes háznál takarítanak...

ÍRÓ: Te sikoltottál, amikor az urad azt állította, hogy az embereket csak az érzéki vágy hajtja egymás felé...

ASSZONY: Te erre föltűnő hévvel felelted, hogy ezt nem hiszed el rólam...

ÍRÓ: Most itt a baj...

ASSZONY: Ugyan kérlek, nincs itt semmiféle baj... Mit mondtunk...? Dacos szavakat, de tényleg nem vallottunk be semmit...

ÍRÓ: De elismertük...

ASSZONY: Semmit sem ismertünk el... Minden kétértelmit volt... Azt fogjuk mondani, hogy félreértett minket... Az én uram nem kemény dő...

ÍRÓ: De elrohant...

ASSZONY: Hiszen éppen ez a jó... Nem kellett tovább beszélnünk és én most joggal adom a sértődöttet, amiért félreértett és elszáguldva itt hagyott egyedül a te lakásodon...

ÍRÓ: Nem fog hinni neked...

ASSZONY: Ez... (gunyosan)... a tudós?

IRÓ: Nem olyan ostoba...

ASSZONY: Még annál is ostobább... A fejével jóformán nekiszaladt, de azért még most sincs fogalma a kettőnk viszonyáról...

IRÓ: (megnyugodva) Ha gondolod... (magához vonja a nőt)

ASSZONY: Teljesen nyugodt lehetsz, drágám... (megcsókolja) Ennek a kis incidensnek az elrendezése még csak fáradtságomba sem fog kerülni...

IRÓ: Ti nők félelmetesek vagytok... Hála Istennek, hogy így történt...

ASSZONY: Egy kis izgalom volt, semmi más és ezentul is minden úgy lesz, ahogy eddig volt... Minden kedden és szombaton...

IRÓ: Minden kedden és szombaton itt teázol nálam... (nevetve) De egyet kikötök a jövőre... A születésnapjára mindenkor elhozod magaddal az uradat...

ASSZONY: (nevetve) A bölcs férfiut... A jámbort, aki még ajándékot is hoz...

IRÓ: Apropos ajándék... Még meg sem néztem, hogy mivel lepett meg a mai alkalomból...

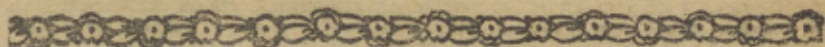
ASSZONY: (fölkapja a táskát) Erről nyomban meggyőződhetünk... (fölnyitja a táskát) Egy női hálóköntös... (kiveszi, ijedten) az én hálóköntösöm... (gyorsan) A fésűm, a fogkefém az illatszerem, a puderes dobozom...

IRÓ: (ijedten) Mit jelent ez?

ASSZONY: Egy levél... (a táskából levelet vesz elő) Neked szól... (habozás nélkül föltépi)

IRÓ: Bocsánat, az én leveleimet én szoktam...

ASSZONY: (lesújtó pillantást vet rá) Ez eddig volt... (mohón olvas) Kedves Feri! Régóta tudom, hogy Erzsé és te a lakásodon találkoztok, bizonyára tisztán abból a célból, hogy közös jövőtöket megbeszéljétek. Ahhoz, hogy Erzsé teljesen a tied legyen, az én beleegyezésem is szükséges. Eddig nem találtam elég gyengéd formát, hogy irigyeteket elősegítsem. A mai ünnepnapot használok föl, hogy Erzsét neked ökök tulajdonul átnyújtsam. Gondolom, hogy szebb születésnap ajándékkal nem tudnék kedveskedni. Ölel hived Sándor (ijedten, némán egymásra néznek, mialatt lassan legördül a függöny).

Az utahi lány próbái erősen folynak a Király színházban. A bemutató előadás napja még nincs megállapítva.

✦
Elmarad a Szentivánéji álom előadása a felső Margitszigeten. Az igazgatók szövetsége tervezte ezt az előadást jótékony célra, de a tervnek annyi akadálya merült fel, hogy ezen a nyáron már meg nem valósítható.

✦
Akik nem szerződnek vissza. Ugy értesülünk, hogy Szöllösi Rózsi, Mezey Ilonka és Márkus Alfréd karmester nem újították meg szerződésüket a Fővárosi Orfeummal.

✦
A behozatali tilalom életbelépte óta sok cikk, melyből már amúgy is csekély készletek voltak hazánkban, ugyszólván eltűnt az áruplacról. Így van ez a hangszerekkel és a hurokkal is, ami nagy csapást jelent örvendetesen izmosodó zenekulturánkra. Ebben a helyzetben még szerencse, hogy Sternberg hangszergyára vállalkozott — legalább rövid időre — a hazai szükségletek kielégésére úgy, hogy az ideai zenei évad ezáltal biztosítva van.

Rejtvény.

Megfejtési határidő 1920. június 15. Azok között, akik helyesen fejtik meg, 3 díjat sorsolunk ki. Első díj: egy páholy a Fővárosi Cirkusba; második díj: egy értékes könyv; harmadik díj: a Színházi Világ eddig megjelent számai.

Mult heti rejtvényünk helyes megfejtése:

S z e m t e l e n E l z a .

Helyesen fejtették meg 992-en. Sorsolás után az első díjat nyerte *Hrabál Ferencz*, (Margitsziget, Bölcsészettben); második díjat: *Pfeiffer Emilné* (IX., Közraktár-u. 10.); a harmadik díjat: *Nagy Izabella* (Ujpest, Nyár-u. 17.) nyerte meg. A díjak átvehetők lapunk kiadóhivatalában V., Lipót-körut 1.

A SZERKESZTŐ ÜZENETEI

Kiváncsi. Évekkel ezelőtt férjhez ment és visszavonult a színpadtól. Nagyon tehetséges színésznő volt. — **Hőstenor.** Huszonhárom éves, bővebbet lapunk mai számában talál róla. — **Türelmetlen.** A „Ki hol nyaral?” című rovatunkat még nem indítjuk meg. Majd ha bezárnak a színházak. De miért oly kíváncsi? Talán ettől teszi függővé, hogy hová megy nyaralni? — **Rajongó.** A darabot küldje el valamelyik színháznak. Hátha szerencséje lesz. Mi darabot elvből nem olvasunk. Még a sajátunkat sem. — **Sugó.** Ne féljen, mert nem feledkezünk meg magáról. Megigérjük, hogy szakértő lesz a „Kinek van a legszebb lába?” című legközelebbi pályázatunk döntésénél. — **T. Géza** Budapest. A beküldött művet kívánságához képest semmisnek tekintjük.

I. évfolyam. 20. szám.

SZÍNHÁZI VILÁG

1920. június 13-án.

Felelős kiadó: Kondor I. igazgató.

Kiadja: a Színházi Világ részvénytársaság.

Lapzárta: június 8.

Megjelenik minden vasárnap.

Wieni fiókkiadóhivatal: IV., Prinz Eugen Strasse 18.

Előfizetések: Egész évre 250.— kor., félévre 130.— kor., negyedévre 65.— kor.

Egyes szám ára: 5 korona.

Készült: „PAX” nyomdai műintézet és kiadóvállalat részvénytársaságnál, Budapest, V., Lipót-körut 1. Telefon 125—96 és 132—19.

KERT-MOZI

Városligeti Fásor és Aréna-ut sarkán

HAMIS FOGAKAT

ezüstöt, aranyat és platínát
drágán veszek **GROSS ANTAL**
BUDAPEST, VIII. kerület,
József-körut 23. sz., félemelet.

nyomdai műintézet és kiadványalat, Budapest,
V. kerület, Lipót-körut 1
Telefon: 125-96

SZAKORVOSI vérgyógyító rendelés-
intézet.
Dohány-utca 39. Rendel: 11-13 és 4-7 ig.

BUDAPEST, V. KER.,
VILMOS CSÁSZÁR-UT
68.SZ. TELEFON 26-35

**SCHULLER
ÉS TÁRSA
ÉTTERME**

Elkelő társaságok ta-
lálkozó helye! - Szin-
ház után frss vacsora!

EXCELSIOR BAR

Rákóczi-ut 62.

Minden este a világhírű
OSCAR VIRÁGH
a bécsi Sacher kedvence hangversenyez

TÖRV. VÉDEL.

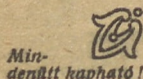

"FOTO"
FÉNYKÉPÉSZETI
STUDIÓ BUDAPEST
RÁKÓCZI UT 80
MAGYBAN - KISIMYBEN
TELEFON: JÓZSEF 2832

HAMISFOGAKAT,

aranyat és ezüstöt legtöbbért veszek, Wischograd,
Tisza Kálmán-tér 13. Levelezőlapra jövök.

Öszülés
ellen

Min-
denütt kapható!

használgjon amerikai
D. Dyon Halmes-Torer-t.
Nem hajfestőszer, ha-
nem a haj eredeti szinét
adja vissza. Ár 30 kor.
Forrátdrak:
CITY-DROGÉRIA,
IV. Eskü-ut 5. és
HONVÉD-DROGÉRIA,
I. Attila-körut 2.

„Pukor nélküli

is biztosan befőtjtjeit
eltarthatja minden háziasszony, ha konzerváló
szernek

„SZALIKÓ”
tablettákat használ!

Használati
utasítás
minden
csomagban!

Mindenütt
kapható!

HASZNÁLT férfiruhákat magas árban ve-
szek. ♦♦ Breisach, Rákóczi-ut 64. szám.

Csak a
lakásán

vészek viselt férfiruhát és cipőt.

ANGELUSZ,
Izabella-tér 2.
Telefon 94-49

DR. FÜREDI-féle rendelőintézet férfi- és
nőbetegségek ellen. Rákóczi-ut 32. szám.
1. emelet. --- Reggel 9-től este 7 óráig.

VAN ÖNNEK hozzátartozója, aki férjhezmenendő?
Nősülendő? Forduljon bizalommal Davidovits inté-
zetéhez, Erzsébet-körut 17. sz. Házasságközvetítés
előkelő körökben diszkrétan, gyors eredménnyel.
oooo Ajánlat díjtalan! oooo

ESTÉLYCIPŐK

GERÖNÉL, BUDAPEST, KOSSUTH LAJOS-UTCA 4. SZ.

CSAK

vállalat végez jól poloskeállítás.

Telefon: 61-06. Vilmos osászár-ut 15. sz.

PÉNZCSOPORT részére
vásárolok
brilljánst, aranyat, ezüstöt, mindenkit felülmúló
árban. Seiler ékszerész, VI., Aradi-utca 16.

Dr. Kajdacsy

gyógyult
férfi- és női
betegeket.
Rendel:
10-4-ig és
7-8 óráig.

Budapest, József-körut 2. sz.

PAPEK JÓZSEF bőrdöös és fi-
nom bőrúru
gyártó, Budapest VII., Rákóczi-ut 11. Tel. 65-39

Most jelent meg! ELMULT CSODÁK.
Tamás Ernő verses-
könyve. Ár K 14.30. — Megrendelhető a Színházi
Világ kiadóhivatala utján V., Lipót-körut 1. szám.

AUTOMOBIL, motorcsónak, motorkerékpár, különálló motorok ipari cé-
lokra és az összes gyártmányok alkat-
részei kaphatók Csermely Károlynál.
Autótelep: VII., Ilka-utca 25-27. Iroda:
VI., Teréz-körut 12. Telefon 149-42.

MOLNÁR ARANKA
a Vígsház művésznője

SZÍNHÁZI VILÁG

Labori felv.

HONTI HANNA
A „Keringőszerelem” primadonnája.